PAZAR
1 MAYIS 1932
7 nci sene, No. 2233
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahibi Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Vazife Kurbanları

Medenî hayatın iş bölümünde en ağır vazifelerden birini de zabıta kuvvetleri deruhte etmiş bulunuyor. Filhakika bu vazife, ağırlığı nisbetinde de mühimdir. Nasıl ki asker vatanı düşmanların tecavüzüne karşı müdafaa ile mükelleftir; zabıta kuvveti de kurulan içtimaî nizamın, canın ve malın muhafızıdır. Onun fedakârlığı ve daimî teyakkuzu olmasa, vatandaşların hayatları bile tecavüzden masun kalamaz. Çünkü en müterakki memleketlerde bile kendilerini kanunun kuyudu ile mukayyet addetmiyen şerirler vardır. Ara sıra gazetelerde okuruz: Şikago şehrinde haydutlar şöyle yapmışlar, böyle yapmışlar. Polislerle şöyle mücadele etmişler. Mücadelede şu kadar haydut ölmüş, bu kadar polis maktul düşmüş. Geçenlerde tayyare kahramanı Lindberg'in çocuğu kaçırıldı. Ve hâlâ da bulunamadı. Polis ile canîler, hırsızlar, haydutlar arasındaki mücadele dünyanın her memleketinde müsbet ile menfî, "iyi,, ile "fena" arasında bir çarpışma şeklinde devam etmektedir.

Türk zabıtası bu mücadelede uhtesine terettüp eden vazifeyi, Türk milletinin şanına lâyık bir şekilde ifa etmektedir. Türk polisi dünyadaki polislerin en vazifeşinas, en fedakârıdır. Ve bu fedakârlık nümunesine İstanbul halkı yakından ve bütün Türk efkârı umumîyesi de daha uzaktan iki gün evvel tahaddüs eden bir vak'a ile de şahit olmuştur. Hüviyeti dün tesbit edilebilen bir şerir, polis tarafından takip ediliyor. Bu sırada tesadüfen oradan tramvayla geçen komiser Şakir ve İsmail Hakkı Beyler arkadaşlarının yardımına koşuyorlar. Bunu takip eden boğuşmada zavallı Şakir Bey bir kurşuna kurban oluyor. İsmail Hakkı Bey de bağırsağında açılan yirmi beş yara neticesi dün ölüyor.

Bu basit zabıta vak'asında her vatandaş için ibret alınacak büyük bir vazife dersi vardır. Vafize yolunda hayatlarını feda etmekten çekinmiyen bu iki zabıta memurunu takdis etmek lâzımdır.

Şeriri ne Şakir Bey ne de İsmail Hakkı Bey takip etmiyorlardı. Kimbilir ne kadar yorucu bir günlük vazifeden sonra bu iki namuslu ve kıymetli memur, aile ocaklarına dönüyorlardı? Kaderin hangi eli, tesadüfün hangi cilvesi kendilerini tam o dakikada orada bulundurdu? Hiç tereddüt etmeden akıbeti ölüm de olsa, vazife başına nasıl koştular? Bütün bunlar polis hayatının hususiyetini teşkil eden alelâde hâdiselerdir. Ancak zabıta teşkilâtına mensup olmıyanlardır ki bunlarda fevkalâdelik ararlar. İçtimaî nizam devam etsin, vatandaşların canları ve mallar. emin olsun diye, kendi hayatlarını günün ve gecenin her dakikasında tehlikeye koyan zabıta teşkilâtı mensupları şüphesiz bu iş bölümünde ağır vazifelerden birini omuzlarına almışlardır.

Şakir ve İsmail Hakkı Beylerin cenazeleri, kahramanlara lâyık olan ihtifal ile kaldırıldı ve şehitliğe defnedildi. Fakat hatıraları birer kahramanlık menkıbesi şeklinde kadirşinas Türk milletinin hafızasında daima yaşıyacaktır. Her ikisi de asla "ölmiyen ölüler,, arasına karıştı. Bu vesile ile iki kıymetli uzvunu kaybeden zabıta teşkilâtımıza ve her iki vazife kurbanının da arkada bıraktıkları ailelerine taziyet beyan ederiz.

Ahmet ŞÜKRÜ

5 No. lı paramızı koruma kararnamesi

Doktorların mecburî hizmeti

Kanun lâyihası B. M. Meclisine sevkedildi

Bu seneden itibaren fakülteden neş'et edecekler mecburî hizmete tabi olmıyacaklar

Fakat mecburî hizmetin lâğvını değil, hatta diğer âli tahsil mektepleri mezunlarına da teşmilini istiyenler var!

ANKARA, 30 (Telefon) — 1932 senesinden itibaren Tıp fakültesinden neş'et edecek tabiplerin mecburî hizmetlerinin lâğvı ve leylî Tıp talebe yurduna alınan tıp talebesinin tabi olacakları mecburiyetler hakkındaki kanun lâyihası bütçe encümeninde müzakere ve kabul olunmuştur.

Encümen âzalarından Manisa meb'usu Turgut bey lâyihanın esasına muhalif kalmış ve bu gibi bir mecburiyetin lâğvi değil bilakis mecburî hizmetin umum yüksek mektepler mezunlarına teşmiline taraftar olduğunu encümenin esbabı mucibe mazbatasında tasrih etmiştir.

Mecburî hizmetin lâğvı aleyhinde bulunan Manisa Meb'usu Turgut B.

Talebe yurduna devam edenler

Heyeti umumiyeye sevkolunan kanun lâyihasının son aldığı şekle göre mecburî hizmeti taahhüt ederek masarifi devletçe deruhte edilen leylî tıp talebe yurduna kabul edilmiş olan talebe her hangi bir tıp fakültesinden tabip olarak neş'-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

150 kişilik bir Romen kafilesi daha geldi!

Kafile içinde fabrikatörler, bankacılar ve profesörler vardır

Bulgar profesörleri dün mektepleri gezdiler, şereflerine bir çay verildi

Bulgar muallimleri Darülfünun önünde

Paskalya yortuları münasebetile şehrimize geleceğini yazdığımız Romanya sanayi erbabından, profesörlerden, bankerler ve yüksek memurlardan mürekkep güzide bir seyyah kafilesi dün Romanyanın Recele Karol vapurile Köstence'den şehrimize muvasalât etmişlerdir. Romanya seyahin idaresi tarafından tertip edilen bu seyahata kadın, erkek 150 kişi iştirak etmiştir. Seyyahların mühim bir kısmı Tokatliyan, diğerleri Royal otellerine yerleşmişlerdir. Gelenler meyanında Darülfünunu profesörlerinden M. Sulianu, prof. M. Naum, ve M. Dunopolos, Romanya Posta ve telgraf umum müdürü M. Çerkes, fabrikatör M. Stefanesku, banker M. Almasnino, jeneral Dona, kadın avukatlardan Mm Gartenberg avukat M. Capon, M. Kisterku bulunmaktadır. Seyyahlar 6 mayısa kadar şehrimizde kalacaklardır.

Misafirler bu sabah grup halinde Taksim Cumhuriyet abidesine giderek bir çelenk koyacaklardır. Bundan sonra camiler ve müzeler ziyaret edilecektir.

Yarın Üsküdar cihetinde ve Çarşıda bir gezinti yapılacaktır. Salı günü Eyübe gidilecek ve öğleden sonra Topkapı sarayı gezilecek ve çarşamba günü Adalar'-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Heyetimizin Moskova'da Ziyaretleri

Kızıl ordu evindeki ziyafette nutuklar teati edildi

MOSKOVA, 30 A.A. — Dün akşam M. Litvinoff, başta İsmet Paşa Hazretleriyle Tevfik Rüştü Beyefendi ve Türkiyenin Moskova sefiri Hüseyin Ragıp Beyefendi olduğu halde Türk misafirler şerefine bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Sovyet Hariciye halk komiserliği muavinlerinden M. Krestinski ile Karahan ve ayni komiserliğin kollej azasından M. Stamoniakov ve hariciye komiserliğinin yüksek erkânı hazır bulunmuşlardır.

Mütehassısların temaşları

MOSKOVA, 30 A.A. — Türk sanayi grupu, başta Şerif Bey bulunduğu halde Sovyet ağır sanayi halk komiserliği tarafından tertip edilen ziyafette bulunmuştur. Ziyafet esnasında Sovyet sanayi komiserliği kollej azasından M. Davtian ile Şerif Bey arasında hoş amedî ve mukabil teşekkür nutukları teati edilmiş ve müteakiben şeker sanayii fennî tetkikat enstitüsü ziyaret olunmuştur.

Türk gazetecileri ile Türk sıhhati umumiye mütehassısları da Sovyet Sıhhati umumiye halk komiserliğine merbut birçok müesseseleri ziyaret etmişlerdir.

Halkın tezahuratı

MOSKOVA, 30 A. A. — Dün akşam İsmet Paşa Hazretleriyle refakatlerindeki zevat şerefine Moskova büyük operasında bir konser verilmiştir. Konserde Türkiyenin Moskova sefareti erkânı, M. Litvinoff, M. Krestinski ve Karahan ile sefirler ve Sovyet hükûmeti erkânı, halk komiserleri ve Sovyet mahafili mümessilleri hazır bulunmuşlardır. Türk sefirlerin hükûmet[illegible] [illegible]me leri hararetli alkışlar[illegible] [illegible]mıştır. M. Molotoff birinci perde arasında tiyatroya gelmiştir. Tiyatro meydanında toplanan halk, İsmet Paşa Hazretleri ile M. Molotoff cenaplarını hararetli tezahürlerle alkışlamışlardır.

At yarışlarında

MOSKOVA, 30. A. A.— Başvekil İsmet Paşa Hazretleri refakatlerinde Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyfendi ile diğer Türk misafirler olduğu halde Moskova at yarışı meydanına ziyaret etmişler ve orada M. Litvinof, M. Vorosilof, M. Karahan, M. Budeni ile diğer Sovyet hükûmet erkânı ve sefirler tarafından ve Türk millî marşı ve enternasyonalin terennümatı ile karşılanmışlardır. Yarış yerinde bulunan halk misafirler hararetli tezahürlerle alkışlamıştır.

Reisicümhur Gazi Mustafa Ke-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Buna da Hayret!

Meğer Yunanistandan da sigara geliyormuş!

Yunan hükûmetinin tütün ve sigara ihracatı hakkında neşrettiği son istatistik bizim için şayanı dikkat rakkamları ihtiva etmektedir.

Hakikaten hayretle karşılanacak olan bu istatistik Bulgaristandan olduğu gibi Yunanistandan da her sene memleketimize külliyetli sigara ithal edildiğini göstermektedir. Memleketimize sigara ithali memnu olduğu ve inhisar mevcut bulunduğu halde Yunan resmi istatistiğinde Yunanistandan sigara ithal eden memleketler arasında dokuzunculuğu aldığımız kaydedilmektedir. Bu istatistiğe nazaran 1931 senesinde Yunanistandan memleketimize ithal edilen sigara tam 1722 kilodur.

Bundan evvel Bulgar gazetelerin de çıkan istatistikler üzerine yaptığımız neşriyat tütün inhisar idaresinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbetmiş ve yapılan tetkikat üzerine Bulgar sigaralarının memleketimize kaçak olarak girdiği tespit edilmişti.

Acaba bu Yunan sigaraları nasıl giriyor?

Türk parasının Kıymeti

Beş numaralı kararname çıkıyor

ANKARA, 30 (Telefonla) — Beş numaralı Türk parasının kıymetini koruma kararnamesi tanzim edilmiştir. Bu kararname aglebi ihtimal resmî gazetenin pazartesi günkü nüshasında intişar edecektir.

Yeni kararname ithalât ve ihracat muamelâtında takaz esaslarına göre mukavelenameler yapmak için Cümhuriyet Merkez Bankasına salâhiyet itasına dair ahkâmı muhtevidir.

240 bin kilo Limon

Heyeti vekilece ithaline müsaade edildi

ANKARA, 30 (Telefonla) — Memleketimize getirilip kontenjan miktarında fazla bulunması hasebile ithali kabil olmıyan ve İstanbul limanında mevcut 6 bin sandık ve safi kilo hesabile tutarı olan takriben 240 bin kilo limonun nisan, mayıs ve haziran ayları konten janma ilâveten ve bir defaya mahsus olmak kaydile ithaline heyeti vekilece müsaade olunmuştur.

Bu hsustaki kararname bugünkü resmî gazetede neşrolunmuş ve keyfiyet İstanbul gümrük idaresine telgrafla bildirilmiştir.

Hilâliahmer Kongresi

Ankaraya giden murahhaslar avdet ettiler

Ankarada toplanan Hilâliahmer umumî kongresine murahhas olarak iştirak eden İstanbul Hilâliahmer reisi doktor Ali Paşa ile Beşiktaş merkez heyetinden İhsan Bey Ankaradan şehrimize avdet etmişlerdir.

ALİ PAŞA

Aldığımız malûmata göre, Hilâliahmer Cemiyetinin şu son beş sene zarfındaki varidatının 5,366,925 liraya baliğ olduğunu ve meclisi umumî tararı olmadıkça sulh zamanında sarfolunmasına imkân olmıyan fevkalâde ihtiyat akçesinin bu sene 200 bin lira ilâvesile 1 milyon 200 bin liraya çıkarıldığını ve bu sene de ezcümle mayişet darlığından müteessir olan yerlere 33,790 lira Ağrıdağ harekâtındaki vatanın fedakâr mecruhları için 103,090 lira ve seylâpzedelere, hareketi arz, harikzede ve felâketzedeler için 187,211 lira gıdasız yavrulara ve sıtma mücadelesine 4000 lira ve verem sanatoryomuna 34 bin lira ki ceman 329,706 lira vermek suretile muavenette bulunduğu ve Eskişehirdeki anbarın da her zaman emre amade bir vaziyette hazır bulunduğu anlaşılmıştır.

Bilâhara İstanbul murahhası doktor Ali Paşa şefkat pulları ve Beşiktaş murahhası İhsan Beyin gençlik Hilâliahmer teşkilâtı ve Mersin murahhası Hamdi Beyin de maden suyu hakkındaki istizahlarına Refik ve Esat Beyefendiler cevap vermek suretile kongreyi tenvir etmişlerdir.

Gençlik Hilâliahmer teşkilâtının Maarif vekâleti talim ve terbiye dairesince tetkik olunarak tamamen mütabakat hasıl olduğu ve bu senei tedrisiye iptidasında tatbikine başlanacağı anlaşılmıştır.

Bulgar çetecinin kurşunuyla gözlerini dün hayata yuman İsmail Hakkı Beyin cenazesi Alemdar caddesinden geçirilirken..

Kanlı hâdisenin ikinci şehit ve kurbanı da dün defnedildi..

Esrarengiz haydutun kat'î teşhisi dün yapıldı: Çeteci bir Bulgar!

Bu azılı ve hunhar haydut 328 de de bir defa İstanbula gelmiş ve tevkif edilmiştir

Evvelki gün Borsa hanı karşısında vuku bulan kanlı vak'anın kurbanlarından Polis dördüncü şube pasaport memuru Hakkı Beyin yaralı bağırsaklarında meharetle ameliyat yapılmasına rağmen ateşi yukselmeğe başlamış ve sıhhî vaziyeti vahamet peyda etmişti. Mecruh, evvelki gece sabaha karşı, fenalaşmış ve yapılan tedaviye ve ihtimama rağmen kendisini kurtarmak kabil olamamış ve zavallı genç, sabah saat yedide son sözlerini söyleyerek hayata gözlerini kapamıştır.

Serkomiser Şakir Beyden sonra Hakkı Beyin de âkıbet bu caniyane taarruzun kurbanı olması şehrimizin her tarafında çok elim bir tesir yapmıştır. Dün yaptığımız tahkikata göre şehit komiser Şakir Beyin biri Mehmet adlı 8 yaşlarında, diğeri Ayten isminde 4 yaşında iki çocuğu ve bir refikası vardır. Pederi de memleketi olan Kerküktedir.

Yukarıda: Şakir Beyin geride bıraktığı refikası ve üç çocuğu; Aşağıda: Hakkı Bey merhum refikası ve çocuğu ile beraber

Şakir B. oğlu Mehmetle beraber — *Hakkı B. yavrusu Müjgânla beraber*

On iki senelik evli olan Şakir Bey gayet iyi bir aile babası idi. Üvey kızı Türkân H. ı kendi evlâdından ayırt etmezdi.

Şakir Beyin ailesi merhumun şahadetinden ancak dün Vali Beyin taziyetile haberdar olmuşlardır. Şakir Bey, birkaç günden be-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İlk stenografya imtihanı dün yapıldı..

İmtihan nasıl oldu, kimler kazandı kaç dakikada kaç satır yazılıyor?

Dün öğleden sonra Ticaret mektebinde ilk stenografya imtihanı yapılmıştır. İmtihana ticaret lisesi talebesinden bir kısmı ve stenografya kursu müdavimlerinden 11 talebe dahil olmuştur. İmtihan da mektep müdürü Hüsnü B., stenoğrafya muallimi Avram Benarova B. bir çok muallimler ve mümeyyizler hazır bulunmuştur. İmtihan bir saat sürmüş ve nazarî yapılmıştır. Yani bu ilk imtihanda sür'at nazarı dikkata alınmamış, yalnız doğru olup olmadığına bakılmıştır. 10 yanlıştan fazla yapanlar muvaffak olmamış addedilecektir. İmtihan neticesi bugün anlaşılacaktır.

Dünkü imtihanda 20 satırlık bir yazı stenografiye çeviriltmiş ve diğer bir yazı da deşifre ettirilmiştir.

Mısır mektupları

Mısır'da tütünlerimiz

Eskiden Mısırda yüzde 80 Türk tütünü kullanılırdı, şimdi Türk tütünü bulmak kabil değil..

İskenderiye *(Milliyet)* — Mısırda Türk tütüncülüğü hakkında sahibi salâhiyet bir zatın verdiği malûmat Türkiye tütün mütehassıslarını alâkadar edeceği için efkârı umumiyeye arzetmek istedim.

Mısırda harbi umumiden evvel bütün tütün sarfiyatının yüzde sekseninin Türk tütünü teşkil etmekte idi. Harbi umumiden sonra Türkiyeden tütün gelmediği için Türk tütünlerinin yerini Çin ve Japon tütünleri almıştır. Çin ve Japon tütünleri kıymet itibarile bizim tütünlerimizle hiç bir surette makis olmadığı da bütün dünyaca malûmdur. Nitekim Avrupanın hiç bir memleketi Çin ve Japon tütünü sarfetmez. Muharebeden sonra Türk tütünleri Mısıra her ne kadar sevkedilmişse de bugün kü ihtiyacatın ancak yüzde yirmisini temin edebilmiştir.

Bunun başlıca sebebi Çin ve Japon tütünlerinden bundan iki sene evvelsine kadar bizim tütünlerimize nisbetle yüzde yirmi fazla gümrük alınırken buradaki halkı Çin ve Japon tütünlerine alıştıran büyük kumpanyaların teşebbüsatile bizim tütünlerimize yüzde yirmi gümrük zammı suretile gümrükleri müsavi yapmışlar ve Çin Japon tütününün sikleti gayet hafif olması dolayısile (Randmanı) bizim tütünlerimizden yüksek olması fabrikalar, bu tütünlerin tercihini istilzam ettirmiştir. İkinci sebep, Türk tütüncülüğünün Mısır piyasasındaki öksüzlüğüdür!. Gözümüzle gördük ki, Mısır piyasasında belli başlı hiç bir Türk tütün ticarerına rast gelinmemiştir !

Eğer burada iyi bir teşkilât vücude getirilir halkın harpten evvel olduğu gibi yine Türk tütünlerine rağbeti temin edilirse, tütünlerimiz için buradan daha iyi bir mahreç olamaz. Bunun için yapılacak yegâne çare Türk tütünlerimizin nefasetini Mısır halkına yeniden tattırmak için burada bir sigara fabrikası yapmaktır.

Mısır piyasasında üç büyük kumpanya hâkimdir. Bunların başında (Britiş Amrikan) kumpanyasının teşkil ettiği (İstern) kumpanyası gelir. Bu kumpanya burada ne kadar mühim fabrika bulmuşsa hepsini satın almış ve bu suretle piyasanın yüzde yetmişine hâkim olmuştur. Diğerleri (Kotaredi) (Çetaklis) fabrikalarıdır ki, bunlar da yüzde otuzunu temin ediyorlar. Hiç biri si halis Türk tütününden sigara yapmaz. Binaenaleyh burada Türk — Mısır sermayesile vücude getirilecek bir şirketin yapacağı sigara fabrikası Türk tütünleri üzerinde mühim bir rol oynayarak bu suretle Mısır sarfiyatının yüzde yirmisini temin edebilir.

Burada içilen sigaraların envaı o kadar çoktur ki insan hangisini intihap edeceğini bilemiyor. Fiatları hiç bir suretle biribirinden farklı olmayan bu sigaraların içindeki tütünleri de hemen hemen biribirinin aynidir. Yani sigaraların içine konan tütünlerin yüzde sekseni Çin ve Japon tütünüdür. Halis Türk tütünü diye iddia edilen bazı nevi sigaraların yirmi adedi bizim paramızla bir liradan aşağı değildir!.

Halis Türk sigarasını arayanlar çoktur. Hattâ bundan bir sene evvelisine kadar (Sipahi ocağı) satılırken şimdi hiç bir yerde gözükmiyor!!

Bunun da sebebi İnhisar idaresinin burada teşkilâtı olmamasıdır.

Hiç şüphe yok ki, bu, büyük tröstler tarafından rekabet sahasında belki pek çok müşkülâta maruz kalacaktır. Fakat bu gibi müşkilâtı iktiham edecekTürk müteşebbislerini bulmakta idarenin vazifesi olsa gerektir. Amma ki varakı mihri vefayı Kim okur kim anlar!

Bu zatın mütaleasını ve bu derin tetkikatını kayttan sonra benim elde ettiğim malûmatı hülâsaten kaydedeceğim.

Bugünlerde bizim İnhisar idaresinin firmasile bir fabrika açılmak mevzuu bahsolduğu ve bunun için de bazı mühim teşebbüsatta bulunulduğunu öğrendim. Fakat bunun daha esası henüz kurulmamıştır.

Bu şeklin husulünden mütevellit fayda ne olabilecektir? Henüz tebellür etmiş iptidaî bir şekil dahi mevcut olmadığı için hangi cihetin faydalı olacağını hususî kanaatlerime göre ayrıca yazacağım.

Osman Zade
Ahmet HAMDİ

M. Herriot'un bir nutku

LYON, 30 . A. A.— Radikal-Sosyalist fırkası lideri M. Herriot, dün akşam irat etmiş olduğu bir nutukta M, Tardieu'nın son nutkunu şiddetle tenkit ettikten sonra ezcümle demiştir ki:

Tekrar ederim ki yalnız sosyalistlerin himayesile hükûmet mevki ve mesuliyetinin uhdeme verilmiş olduğunu görseydim, şahsen reddedecektim. Çünkü her ne suretle olursa olsun memleketi müdafa ve fena bir imanla yapılan spekülasyonun taarruzlarına mukavemet için geniş ve kuvvetli bir hükûmete muhtaç olduklarını sol cenah efendilerine söyleyecektim. Fakat biz demokratiz, önümüze sürülen en nefisve iştihaver kısmetlere rağmen sosyalizme karşı irticaın uşağı olmağı reddederiz.

Haftada 40 saat iş

CENEVRE, 30 A.A.—Beynelmilel mesai konferansı, Fransız murahhası M. Jouhaux'nun tevdi ettiği ve bütün sınai memleketlerde haftada 40 saat mesainin kabul edilmesini istihdaf eden takrir suretini müzakere etmiş ve 37 reye karşı 48 rey ile tasvip eylemiştir.

M. Tardieu'nün sıhhati

PARİS, 30. A. A.— M. Tardieunün ahvali umumiyesi hali tevakkuftadır. Fakat tabibi müdavisi boğazında hafif bir salah müşahade edildiğini söylemiştir.

Başvekil, dün öğleden sonra arkadaşlarile birlikte mesaisine devam etmiştir .

Honolulu hâkimlerinin kararı

HONOLULU, 30. A. A.— Jüri heyeti maznunları gayri ihtiyari katil cürmile ittiham eden kararını vermiştir. Karar 6 Mayis tarihinde maznunlara bildirilecektir.

Lindberg hâlâ çocuğunu arıyor

NEVYORK, 30. A. A.— Miralây Lindberg bu sabah Norfolk üssübahrisine gitmiştir. Orada çocuğunu çalan haydutlarla temasa gireceği zan ve tahmin olunmaktadır.

Irlanda- İngiltere

DUBLAİN, 30. A. A.— Krala sedakat yemininin ilgasına dair olup ikinci kiraatinde 71 muhalif reye karşı 77 reyle kabul edilen kanun lâyıhasının cenubî İrlanda Ayan meclisi tarafından kabülü çok şüpheli addedilmektedir.

Hindenburg sayfiyeye gidecek

BERLİN, 30. A. A. — Her sene Baviyera alplarında Dietransyell'e tatil günlerini geçirmek üzre gitmeği itiyat eden mareşal Hindenburg, ihtimal verildiğine göre yine Baviyera alpları dahilinde Bad Reichenhall civarında kâin olan Nann kasabasına gidecektir. Reisicümhur Dietransyell'i bırakmak istemesindeki mana pek iyi anlaşılmaktadır.

Filhakika mareşal Hindenburg Bavyera köyünde intihapta geniş bir surette mağlup edilmiş ve her iki rey devresinde de Hitler mutlak ekseriyeti kazanmıştır.

Kutba yeni seyahat

VARCHOVA, 30 . A. A.— Varchova gazeteleri Krassine buz kıran gemisi seyahatini kumanda etmiş olan Profesör Samoilovitch'in yakında Arkanjel ile Vladivostok arasındaki Sibirya sahilini tetkik maksadiyle yeni bir heyet tertip etmek niyetnide olduğunu yazıyorlar.

Ceneral Uruburg öldü

PARİS, 30 . A. A.— Sabık Arjantin reisicümhuru ceneral Uruburu yapılan bir cerrahî ameliyeden sonra Paris seriyatlarından birinde vefat etmiştir.

HARICI HABERLER

Cenevre konferansı müşküller içinde..

Mac Donald umumî komisyon içtimalarının 10 hazirana talik edilmesini istedi

CENEVRE,30 A. A.— İşaa edilen bazı haberlere mugayir olarak konferansın büsbütün tatili katiyen derpiş edilmemiştir.

Heyet murahhasları rüesası, hükûmetler arasında yapılmakta olan mükâlemelerin yeniden başlaması hususunu düşünmekte müttefik bulunmuşlardır.

M. Mac Donald'ın 10 Haziran tarihine kadar umumî komisyonun tatilini derpiş eylemiş olduğu zannedilmektedir.

Fakat bu telkinat M. Paul Boncour nezdinde mukavemete maruz kalmıştır. Binaenaleyh, teknik encümenlerin mesailerinin hitamında yani tahmin edildiğine göre 15 Mayıstan sonra umumî komisyonun işine tekrar başlaması mukarrer bulunmaktadır.

M. Tardieu hükûmetler rüesası arasında şahsî temasların tazif edilmesi için her zaman büyük bir arzu izhar etmiştir.

M. Mac Donald, M. Stimson, M. Brüning ile M. Grandi ve M. Tardieu'yü bir araya tolayacak olan umumî bir mükâlemenin icrası yalnız M. Tardieu'nün azimetinden sonra derpiş edilmiştir.

Ancak mümaileyhin müessif rahatsızlığı bunun acilen tahakkukuna mani olmuştur.

M. Tardieu, Fransız intihabatının hemen ferdasından itibaren bu mükâlemelere iştirak etmeğe hazır bulunacaktır.

Bessinges içtimaı

CENEVRE, 30. A. A. — Dün Cenevrede bulunan başlıca Alman, Amerika, Büyük Britanya, Fransa ve İtalya murahhasları arasında öğleden sonra Bessinges'te bir içtima aktedilmiştir. Bu içtimada M. Tardieu'nün bu hafta Cenevreye gelemiyecek bir vaziyete bulunması hasebile kat'ına mecburiyet hâsıl olan ve müsait bir cereyan dahilinde inkişaf etmekte oldukları görülen mükâlemelere acilen başlanmasında zaruret bulunduğu takdir edilmiştir.

Bu mükâlemelere 15 gün zarfında tekrar başlanması derpiş edilmektedir. Hakiki tarih 48 saat içinde tesbit edilecektir.

Bahriye encümeninde

CENEVRE, 30 A.A. —Terki teslihat konferansının bahriye encümeni dünki celsesinde muhtelif tipte bazı gemilerin ve bilhassa saffi harp gemilerile tahtelbahirlerin taarruzî mahiyetlerine ait münakaşalarına devam etmiştir.

Talik meselesi

CENEVRE, 30. A. A.— Dün, Bessinges'de vukubulan mülâkatlar neticesinde Fransız, Alman, Amerikan, İngiliz ve İtalyan heyeti murahhasları reislerinin 12 mayısta Cenevrede birbirlerile temas etmeleri ve tahdidi teslihata mani teşkil eden noktai nazar ihtilâflarını tasfiyeye gayret etmeleri hususunda muvafakat hâsıl olmuştur.

İhtimal verildiğine göre Konferansın akibeti bu mülâkatların neticesine bağlı bulunmaktadır. Bu itibarla M. Mac Donald da mükâlemelere iştirak edeceğini bildirmiş olduğu gibi M. Bruning de isbatı vücut edeceğini söylemiştir.

Bu projelerin teknik Encümenleri mesailerine devamdan menetmiyeceği aşikârdır. Konferansın tamamen talik edileceği haberi dün yanlış olarak işaedilmiştir. Çünkü böyle bir fikir hiç bir Heyeti Murahhasanın aklına gelmemiştir.

Muhakkak olan şudur ki M. Mac Donald umumi Komisyonu 10 Haziran'a kadar içtima etmemesini talep etmeği düşünmüştür. Bundaki maksat Konferansın tahakkuk ettirmesi behemmehal lâzım gelen terakkileri elde etmek için başlıca alâkadar devletlerin kendi aralarında müzakerelerde bulunmalarına imkân bırakmaktır.

Bu telkinatın bilhassa Konferans Reisi M. Henderson ve ayni zamanda M . Boncour tarafından mukavemete maruz kaldığı zannedilmektedir. Bu itibarla Teknik Encümenler mesailerini bitirdikten sonra umumî Komisyonun işlerine başlamasında mutabık kalınmıştır. Mamafih umumî komisyonun, mesainin betaetinin nazarı itibare alarak M. Mac Donald tarafından teklif edilmiş olan tarihten evvel toplanması imkânı da vardır.

Bundan başka bu büyük mülâkatlar Mayıs ayı ortasına doğru neticelendiği takdirde Konferansın teknik mesaisi yeni bir istikamet alacak ve umumî komisyon Mayıs'ın ikinci on beş günü zarfında içtima edebilecektir.

M. Mac Donald Londra'ya dönüyor

LONDRA, 30. A. A. — Resmî İngiliz mahafilinde beyan edildiğine göre M. Mac Donald yarın öğleden sonra Londrada bulunacaktır.

M. Stimson'un projesi

PARİS, 30. A. A.— Echo de Paris gazetesi, M. Stimson'un terki teslihat konferansını içinde bulunduğu çıkmazdan çıkarmağa matuf olarak derpiş eylemişolduğun teslihatın tahdidi projesinin atideki maddeleri ihtiva ettiğini haber alıyor:

1 — Fransa ve İtalyanın Londra bahriye muahedesine muvafakatlerini bildirmeleri,

2 — Bazı taarruzi silâhların menedilmeleri,

3 — Alman ordusu miktarının esas ittihazı suretile askerî kıtaları adetlerinin tenzilleri.

Echo de Paris gazetesi, bahriye teslihatına ait olarak bu projenin Fransız menafiile telifi gayri kabil olduğunu kaydediyor .

Diğer taraftan ayni gazete, teslihatın tahdidi hususunda, milli müdafaa âlî meclisinin asker miktarının herhangi surette tenzilini emnüselâmete ait yeni teminatın verilmesine terk ve talik eylemiş olduğunu, fakat M. Mac Donald ile M. Stimson'un bilhassa yeni emnüselâmet teminatı meselesinde samut ve dilsiz durmakta olduklarını yazıyor.

Yeni Prusya Kabinesi

Na[illegible] edeceği hakkında tahminler

BERLİN, 30. A. A.— Merkez fırkası zimamdarlarının bugün M. Brüning'e bildirecekleri mutalealarının şunlar olması muhtemeldir:

Merkezin müsaadesile Prusyada iktidar mevkiini sağ cenahın alması lâzım geldiği takdirde bunun Nazislerin de hükûmetin harekât ve mesuliyetlerini taşımaları şartile vukua gelmesi lâzımdır.

Nafiz merkeziyetçiler sağ cenahla hakikaten bir itilâf vukuu takdirinde bu sonunculara esaslı komanda manivelalarının ve bilhassa başvekâletle maliye ziraat, maarif, ve mezahip nezaretlerinin terkedilmesi muvafık olacağı mütaleasında bulunmaktadırlar. Fakat bilhassa ehemmiyetli olan dahiliye nezaretinin Hugenberg'in diğer iki nezaretle birlikte Alman nasyonal fırkasına tevdii icap edecektir. Merkez fırkası, bilfarz içtimaî muavenet gibi tali bir nezaret deruhte edecektir. Mamafih, bu nezaretin bütün hükûmet mesaisi üzerine hakikî bir kontrolü hakim kılabilecek ve meşrutiyet aleyhtarı herhangi bir harekete muhalefet edebilecek bir şahsiyete verilmesi daha münasip olacaktır.

Almanya'da siyasî teşekküller

BERLİN, 30. A. A.— Almanyanın askeri şekle ifrağ edilmiş olan bütün siyasî teşekküllerinin reisicümhurun isdar edeceği bir kararname ile yakında men'edilmeleri muhtemeldir. Bu kararname, ayni zamanda Hitler fırkalarına karşı neşredilmiş olan hususî memnuiyet kararını da iptal eyliyecektir.

İmperatorluk bayrağı askeri teşkilâtını derhal dağıtmış bulunduğundan bu kararname ahkâmından müteessir olmıyacaktır. Nazıs'ler her türlü askerî mahiyeti kaldırmak şartile lâğvedilmiş bulunan teşkilâtlarını yeniden ihya edebileceklerdir. Böyle bir kararname, Nazisler için inkârı gayrikabil bir muvaffakiyet teşkil edecek ve 24 nisan intihabatının ilk neticesini kaydeylemiş olacaktır.

Mesai konferansı

CENEVRE, 30. A. A.— Beynelmilel mesaî konferansı sınaî meslekler mesaisinde çocukların kabul yaşlarına ait mukavele lâyihasını müttefikan kabul etmiştir. Konferans, ayni zamanda 10 yaşından küçük çocukların mesaiye kabul edilmemelerini tesbit eden İspanya murahhası Madam Dalenaci'nin tadil teklifini 17 reye karşı 65 rey ile tasvip eylemiştir.

Tahrir komitesi, konferansın bugün seriyeti ârâ ile rey vermesi icap eden lâyiha metninin intaçı için yeniden çalışacaktır

Changhai Suikastı

Çin-Japon münasebatı üzerinde müessir olmıyacak

ŞANGHAY, 30. A. A.— Şanghaydaki Japon tabaası cemiyetinin Reisi M. Kavabata dünkü infilâk neticesinde aldığı yaraların tesiriyle vefat etmiştir.

Doktorlar M. Uyedayı ayağının başparmağından ameliyat yapmışlardır.

ŞANGHAY, 30. A. A.— Suikastın faili olduğu zannedilen Yenko Kitsu'nun 8 ay evvel Mançurinin Chientao havalisinden Şanghay'a geldiği ve burada Fransız imtiyaz mıntakasında bir Çin çamaşırhanesinde çalışmakta olduğu haber alınmıştır.

Japon askerleri suikast mahallinde infilâk etmemiş ikinci bir bomba daha bulmuşlardır.

Amerikalı Hibbard, suikastı müteakip Hong Kev'de Japon askerleri tarafından tevkif edilmiş fakat Amerikan konsolosluğu erkânının müracaatı üzerine bilâhare serbest bırakılmıştır.

On dokuzlar Komitesinde

CENEVRE, 3. A. A.— Ondokuzlar Komitesi Şanghay'da kaleme alınan mütareke projesinin tasvibine dair olan ve Cemiyeti akvam Büyük Meclisinin dört Mart tarihli karar süretinin Jaon kuvvetlerinin temamiyle geri çekilmesi suretiyle ancak tatbik edilmiş olacağını tasrih eden karar suretini bu sabah Büyük Meclise tevdi etmiştir.

Mütareke projesinde ismi geçen muhtelit komisyon bu itilâfın tatbik tarzında bazı ihmaller vukuunu gördüğü takdirde mesele bilzarure Büyük Maclise avdet etmiş olacaktır.

Şanghayda alâkadar olan büyük devletlerden cemiyeti akvama malûmat vermeleri rica edilmiştir.

Ondokuzlar komitesinin karar suretinin Büyük Mecliste reye konduğu sırada Japonya'nın müstenkif kalacağı teyit etmektedir .

İçtimaa riyaset eden M. Hymans Şanghaydaki Japon mümessiline karşı yapılan suikast haberinin hâsıl ettiği tesir ve infial duygularına tercüman olmuştur.

Nihayet M. Hymans Ondokuzlar komitesinin karar suretini Japonyanın bir müstenkif reyine karşı ittifakla kabul eden büyük Millet azasına teşekkür etmiştir.

Karar sureti kabul edildi

CENEVRE, 30 . A. A.— Şanghayda tanzim edilen mütareke projesinin tasvibine dair olan ve cemiyeti akvamın dört Mart tarihli karar suretini ancak Japon kuvvetlerini temamiyle geri alınması suretiyle tatbik edilmiş olacağını tasrih eden Ondokuzlar komitesinin karar sureti projesi Cemiyeti Akvam Büyük Meclisine tevdi edilmiştir.

Büyük Meclis bu karar suretini Japonyanın bir müstenkif reyine karşıittifakla kabul etmiştir.

Reis M. Hymans bir mütareke akdi için Japonya ile Çin arasında anlaşma hâsıl olduğunu bu vaziyetten anlaşıldığına dikkati celbetmiş, bu itilâfın dürüst bir surette tatbik edileceğini ve cemiyeti akvam Büyük Meclisinin fevkalâde içtimaının devam ettiğini sözlerine ilâve etmiş, komite azasiyle muhasım taraflara mesai iştiraklerinden dolayi teşekkür eylemiştir.

Esrarengiz tayyareci Li - Fou - Yeng

BELGRAT, 30. A. A.— Zagrep'te müntesir "Youtarni Liest" gazetesi yaziyor: Londra gazetesi birçok defalar meşhur Çinli tayyareci Li-Fou-Yeng'in muvaffakiyetlerini dercederek mümaileyhin Changhai etrafındaki mücadele esnasında müteaddit Japon tayyarelerini düşürmüş olduğunu yazdılar.

Mamafih şimdi Li-Fou-Yeng'in bir Harvat olduğunu teyit etmektedir. Mümaileyhin dostlarından birisi birinci avcı taburu mülâzımlarından Novisad, bir fotoğrafta Çinli tayyarecinin kendi yakın dostu olan Kresimir Panipan olduğunu tanmıştır.

Gazetecilerden Kresimir'in halihazırda Petrovaradin'de ikamet etmekte olan valdesinin ikametgâhma gitmişlerdir. Mümaileyha oğlunun 1891 tarihinde Virevitzada doğduğunu ve mezkûr şehrin adliyesinde müstahdim iken bir namus meselesinden dolayi Yugoslavyayi terketmiş olduğunu beyan etmiştir.

Bu kadın, 1922 tarihinde oğlundan hiçbir haber almamış ve o tarihte oğlunun Jaon tayyare hizmetine tavzif edilmiş bulunduğundan malûmattar olmuştur.

Mamafih Çin tayyareciliği hizmetine nasıl geçmiş olduğundan haberdar değildir

SON DAKİKA

Ziraat makinelerinde kullanılan mevadı müşteile kanununda tadilât yapıldı

ANKARA, 30 (Telefonla) — Ziraat makinelerinde kullanılan mevaddı müştaile hakkındaki 1710 numaralı kanuna tezyil edilecek maddelere dair olan kanun lâyihası üzerinde bütçe encümeni bazı tadiller yapmıştır.

Lâyihanın aldığı son şekli bildiriyorum:

1 — Ağır yağ yakan veya gazojenli traktörler bedelinden mahsup edilmek ve senevî tediye miktarı 750 bin lirayı tecavüz etmemek üzere Ziraat Bankasına karşı ceman 3 milyon liraya kadar taahhüdatta bulunmak için 17 haziran 930 tarih 1710 numaralı kanunun yedinci maddesi ile verilmiş olan salâhiyet üç buçuk milyon liraya çıkarılmıştır.

Madde 2 — Bu kanunun neşri tarihine kadar Ziraat mektep ve müesseselerinde ve mücadele teşkilâtında mevcut petrol ve benzinli traktörlerden İktısat ve Ziraat Vekâletlerince ağır yağ yakan veya gazojenli traktörlerle istibdal edilmemiş olanların 16 haziran 930 tarih ve 1710 numaralı kanun ile tayin olunan tazminat hesabından istibdaline devam olunmaz.

Madde 3 — 16 haziran 930 tarih ve 1710 numaralı kanunun beşinci maddesindeki "yeniden traktör satın alarak makine ile ziraat yapmak istiyenler dahi Ziraat Bankasından gösterilecek ve bu kanunda mündemiç olan teshilâttan istifade ederler,, hükmü de mülgadır.

Maaşatın tevhidine dair kanunun bir maddesinin tefsiri

ANKARA, 30 (Telefonla) — Maaşatın tevhit ve teadülüne dair olan kanunun beşinci maddesinin tefsiri hakkında hükûmetin talebi üzerine bütçe encümeni atideki tefsir fıkrasını hazırlamıştır:

"Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair olan kanunun beşinci maddesinin mutlak ve umumî hükümleri mülhak ve hususî bütçelere dahil bulunan maaşlı ve daimî ücretli tedris hizmetlerine ve aslî vazifesi ücretli bir vazife olan müstahdemlerin deruhte edeceği maaşlı muallimliklere maaşlarına da asli vazifesi maaşlı olup ta daimî ücretli bir muallimlik deruhte edenlerin ücretlerine de şamildir.

Maarif vergisinin beşinci maddesi ilga ediliyor

ANKARA, 30 (Telefonla) — Maarif vergisi kanununun beşinci maddesine tevfikan maarif vergisi tahsilâtından mal memurlarına verilmiş olan yüzde birlerin bilâvasıta vergilere munzam kesirlerin asılları ile tevhidi üzerine itası devam edilip edilmiyeceğinin tefsiren halli hakkında hükûmetin Millet Meclisine müracaatı üzerine bütçe encümeni maarif vergisi kanununun beşinci maddesinin ilgasına dair bir lâyiha ihzar ederek heyeti umumiyeye sevketmiştir.

Izmirde kahve fiatı..

İZMİR, 30 (Milliyet) — Mayıs kontenjanında gümrükten çıkarılacak otuz bin okka kahve Ticaret müdürlüğünce halka tevzi edilecektir.

Kahve tüccarları bugün Ticaret müdürlüğünde toplanmışlardır. Bu içtimada müdüriyet tarafından kahveye mevzu 118 kuruş fiata itiraz etmişlerdir. Neticede kahvenin fiatı 125 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Neharî Talebeden ücret Alınmayacak

ANKARA, 30 A.A. — Maarif vekâletinden tebliğ edilmiştir: Bazı gazetelerde neharî talebeden ücret alınacağı ve leylî meccanî talebeden bir kısmının meccanilikten çıkarılacağı hakkında bir haber intişar etmiştir. Maarif vekâletince bu yolda verilmiş bir karar yoktur.

Su boruları

ANKARA, 30 (Telefonla) — Memleketimizde yapılmakta olan su tesisatında müstamel fon borularının kontenjan kararnamesinin A listesine dahil edilerek serbest bir surette ithallerine heyeti vekile kararı ile müsaade olunmuştur.

Fransız sefiri geliyor

ANKARA, 30 (Telefonla) — Fransız sefiri bugün İstanbula hareket etmiştir .

Bornova'da menenjit

İZMİR, 30 (Milliyet) — Bornova'da yeniden bir menenjit musabı görülmüştür .

Nafia vekilinin pederi vefat etti

ANKARA, 30 (Telefonla) — Nafia vekili Hilmi Beyin pederi Etem Bey dün akşam vefat etmiş ve cenazesi bugün merasimi mahsusa ile kaldırılmıştır. Merasimde bütün vekiller, vekâletler erkânı birçok meb'uslar ve merhumu sevenler bulunmuştur .

Milliyet: Hilmi Beyin ve ailesinin kederine iştirak eder.

Memleketimizde Hava vaziyeti

ANKARA, 30 A.A. — Ziraat vekâleti meteoroloji enstitüsünden aldığımız malûmata göre iki üç gün evvel Trakyaya ve garbî Anadolu mıntakasında devam eden yağış tamamen kesilmiş ve hava kısmen açık ve kısmen bulutlu olarak geçmiştir. Yalnız müstesna olarak bu sabah Trakyada Luleburgazda bir milimetre kadar teressübat ölçülmüştür.

Orta Anadoluda teressübat yağış sahası daralmış ve mıntakanın mühim bir kısmında yağış kesilmiştir. Bolu, Kastamoni, Eskişehir, Kütahya ve Kayseride teressübat olmamıştır. Son 24 saat zarfında Etimesutta 15, Ankarada, 9 Gazi orman çiftliğinde 10 milimetre teressübat ölçülmüştür. Elma dağına bir miktar kar düşmüştür.

Şayanı dikkat olan bir nokta cenup ve cenubî şarki Anadoluda yağış sahası temamen genişlemiş ve Antalya müstesna bütün cenup ve cenubî şarki Anadolu tamamen yağışlı geçmiştir. Yağış devamdadır. Bilhassa Adanada şiddetli ve kuvvetli bir rüzgârla karışık sağnak halinde yarım saat zarfında 33 milimetre teressübat olmuştur. Dörtyolda 24 saatte ölçülen teressübat 25, İrfada 9, Malatyada 4, Diyarıbekir de bir buçuk milimetre olarak ölçülmüştür.

Şarkî Anadoluda teressübat kısmen kar kısmen yağmur halinde vaki olmuştur. Ölçülen miktar iki ile 7 milimetre arasındadır. Karadeniz sahil mıntakası kısmen yağışlı ve kısmen kapalı geçmiştir. Bütün Türkiyede Erzurum ve Karstan maada diğer yerlerde suhunet sıırın üstündedir. Yalnız Erzurumda nakıs 2, Karsta 1 derece olarak kaytedilmiştir.

Limon kaçakçılığı zannedildiğinden fazla..

Ekonomi

Vitrincilik meselesi Oda'da görüşülecek

İçtimaa Tasarruf cemiyeti, Ticaret ve Amelî hayat mektepleri, Güzel san'atlar akademisi mümessilleri iştirak ediyor

Ticaret odasında çarşamba günü bir içtima yapılacak ve bu içtimada vitrin san'ati hakkında görüşülecektir. Millî iktisat ve tasarruf cemiyetinin, Ticaret ve Amelî. hayat mekteplerile Güzel san'atler akademisi mümessillerinin iştirak edeceği bu içtimada yerli malların en eyi teşhiri meselesi ve bu meyanda teşhir işin de en mühim âmil olan vitrin etrafında tetkikat yapılacaktır.

Başka memleketlerde olduğu gibi, bizde de eyi vitrin tanzimi san'atinin taammümü için Avrupadan bir mütehassıs celbi mevzuu bahsolduğu gibi Avrupada tahsilde bulunan gençlerden birinin bu şubeye intişabı da muvafık görülmektedir.

Kahve Fiatları

Ticaret müdürü dün bir teftiş yaptı

Ticaret müdürü Muhsin bey dün refakatinde bazı memurlar olduğu halde bütün İstanbulda perakendeci esnaf arasında umumî bir teftiş yapmıştır.

Muhsin bey dünkü teftişini son zamanlarda fiatleri üzerinde en fazla yükseklik görülen kahveye hasretmiştir. Heyet evvelâ Beyoğlu tarafındaki kuru kahvecileri teftiş etmiş ve bu teftiş neticesinde kuru kahvenin 200, çiğ kahvenin 130-135 kuruştan satıldığı görülmüştür. Fakat İstanbul tarafında bazı dükkânlarda bu fiat bulunmakla beraber bazılarında kuru kahvenin 280 kuruşa kadar satıldığı görülmüştür.

Bu dükkânların sahipleri yapahalı aldıklarını veya az olduğu için böyle satmak mecburiyetinde kaldıklarını iddia etmişlerdir.

Muhsin bey şehrin kenar semtlerinde teftişlerine devam edecektir.

Yunanistana İzmirden koyun ihracatı

Paskalya dolayısile Yunanistana mühim miktarda koyun sevkedilmektedir. Bir gün de İzmirden 9000 koyun; Seyrisefainin Ankara vapuruile sevk ve ihraç olunmuştur.

Mısırda pamuk zeriyatı az

Gelen malûmata nazaran, Mısırda pamuk zeriyatı bu sene geçen senelere nazaran çok azdır. Buna mükabil hububat zeriyatı artmaktadır. Bunun başlıca iki sebebi bulunmaktadır: Birincisi pamuk fiatlerinin son senelerde mühim mıktarda tenezzül etmesi ve satış mahreçleri bulunamaması, ikincisi mısır hükûmetinin hububat ziraati lehine yaptığı teşviktir.

Paris borsası

PARİS, 30 (A.A.) — Paris borsası muameleleri dün tatsız bir halde geçmiştir. Pek az mukavemet gösteren bir açılıştan sonra umumî temayül salâh kesbeder gibi olmuş, fakat bu hal pek az devam etmiştir. Celsenin ikinci kısmında ve bilhassa kapanış sıralarında piyasa kayda şayan bir nisbette zafiyet peyda eylemiştir. Son tescilât bir gün evvelkine nisbetle bazan mahsus derecede tenezzül kaydetmektedir. Fransız rantları çok sağlamdır. Nakit biraz daha sağlamlaşmıştır.

Londra borsası bugün kapalı

LONDRA, 30 (A.A.) — Paris borsasında olduğu gibi yaz mevsiminin 6 ay müddetinde Londra borsasının da cumartesi günleri kapalı kalması, binlerce imzalı bir istida ile takviye ve talep edilmiştir.

Avusturya altın mıkyasını terketmiyor

VİYANA, 30 A.A. — Avusturya hükûmetinin altın mikyasını terke mecbur olacağını bildiren Londra gazetelerinden birinin Cenevredeki diplomasi muhabirinin bu hususta işaa etmiş olduğu haber, resmen tekzip edilmektedir.

Tasavvufçu Bir İngiliz

Şehrimize geldi ve bir konferans verdi

İngiliz profesörlerinden Mr. Ernest Wood evvelki gün şehrimize gelmiştir. Prof. Wood, öteden beri Hindistanda yerleşmiş ve tesavvuf hakkındaki tetkikatı ile tanınmış bir filosoftur, ara sıra felsefî fikirlerinin neşri için seyahat etmekte ve uğradığı şehirlerde konferanslar vermektedir. Prof. Wood, şehrimizde Y.M. C. A. da "zihniyetin modern fikirleri ve madde" mevzuuna dair bir konferans vermiştir. Prof. dün şu beyanatta bulunmuştur:

"— 24 seneden beri Hindistan'da oturuyorum. Orada şimdiye kadar iki darülfünun tesis ettim, bunlardan biri Haydarabat'ta, diğeri de Madanapalla şehrinde'dir. Elyevm Madras'ta ikamet ederim ve Sanskrit lisani ile yazılmış olan eserleri ingilizçeye tercüme etmekle meşgulum.

Şimdiye kadar 30 memleket dolaştım ve uğradığım yerlerde konferanslar verdim. Bu seyahatlerde bana refakat eden zevcem de benim gibi konferansçıdır ve felsefî fikirlerime iştirak etmektedir. İstanbul'a gelmezden evvel Sofya'ya uğardık, orada, refikam, Bulgar kadınları Sulh cemiyetinde bir konferans verdi. Buradan Bükreş'e giderek fahrî azasından bulunduğum tesavvuf cemiyetinin kongresine iştirak edeceğim. Tasavvuf cemiyeti âlemşümul bir cemiyettir, 35 bin azası vardır. Bükreş'ten Yunanistan'a oradan da Madras'a avdet edece-

BORSA

30 Nisan 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
st. dahili	99,—	Elektrik	5,—
Şark d. yolları	3,45	Tramvay	4,90
D. Muvahhide	47,25	Tünel	5,—
Gümrükler	7,50	Rıhtım	16,75
Saydi mahî	5,25	Anadolu I	25,90
Bagdat	5,50	„ III	27,25
T. askeriye	5,50	„Mümessil	21,50
İzmir Belediye istikrazı	94		

Esham			
İş Bankası	9,20	Terkos	29,—
Anadolu	14,15	Çimento Ar.	8,—
Reji	4,20	Ünyon dey.	20,50
Şir. hayriye	13,—	Şark dey.	2,50
Tramvay	49,—	Balya	1,70
Umumi sigorta	10,30	Şark m. ecza	3,—
Bomonti	23,00	Telefon	15,—

Çek fiatları

Paris	12,06	Prag	15,99
Londra	771,5	Viyana	3,77,65
Nüyork	47,501/2	Madrit	6,26
Milano	9,25	Berlin	1,99,1/2
Brüksel	3,38,1/2	Varşova	4,23
Atina	37,70	Peşte	3,79
Cinevre	2,44,1/2	Bükreş	79,73
Sofya	15,40	Belgrat	27,40
Amisterdam	1,17,1/4	Moskova	1087,50

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170,1/2	1 şilin, Av.	28,—
1 isterlin	771,50	1 pezeta	16,—
1 dolar	211,1/2	1 mark	50,—
20 liret	219,—	1 zolti	24,—
20 f. Belçika	112,—	1 pengo	30,—
20 drahmi	42,—	20 ley	24,—
20 i. İsviçre	822,—	20 dinar	74,—
20 leva	25,—	1 Çernoveç	—
20 florin	85,	1 Altın	9,87—
		1 Mecidiye	43,—

Maarifte

Darülfünun Raporu

M. Malche tetkikine devam ediyor

M. Malche raporunu hazırlamağa devam etmektedir. Profesör dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Son postada bir takım lâbo ratuvarları dolaştığım yazılmaktadır. Bu hususa dair yazılan şeyler yanlıştır. Şimdilik raporumu hazırlamakla meşgulüm. Mayıs sonlarında Ankaraya gideceğim."

Ticaret lisesi mezunları

Ticaret lisesinden mezun olanlar ancak gelecek seneden itibaren yüksek iktısat mektebine alınacaklardır. Galatasaray ticaret kısmından mezun olanların da iktısat mektebine alınması için bu kısmın müddeti tahsili 2 seneden üç seneye çıkarılmıştrı.

Hasan Âli Bey

Maarif vekâleti umumî müfettişlerinden Hasan Âli B. Ankara ve Konyadaki teftişlerinden şehrimize avdet etmiştir .

Avrupa talebe müfettişi

Avrupa talebe müfettişi Tevfik B. şehrimize gelmiş ve dün akşam Ankaraya gitmiştir .

Yalovaya tenezzüh

Ticaret lisesi talebesi hocaları ile birlikte cuma günü Yalovaya tenezzühe gideceklerdir.

Yüksek iktısat mektebi talebesi de Heybeli adaya gidecektir.

Sis düdükleri

Kontenjan dolayısile gümrükten çıkarılmıyor

Tahlisiye idaresinin Ahırkapı Kız kulesi ve Fenerbahçeye konulmak üzere Avrupadan getirttiği sis düdükleri gümrükte bulunmaktadır. Kontenjanda tahsisat olmadığından bu düdükler girememektedir.

Tahlisiye idaresi bunları bir an evvel çıkması için teşebbüsatta bulunmaktadır.

Umum Muhabirimiz

Umum muhabirimiz Rağıp Kemal B. Marmara havzası ve Garbi Anadoluda bir tetkik seyahati yapmak üzere şehrimizden hareket etmiştir.

Evvelâ Tekirdağına gitmekte olan Ragıp Kemal Bey halk ve bilhassa köylü ile yakından temas ederek istediklerini ve dertlerini mektuplarile gazetemizde neşredecektir.

Gizli kalmış metruk mallar

Gizli kalmış metruk emvale ait ihbarat üzerine başlanan tahkikatın sür'atle ikmali ve muhbirlerin ikramiyeleri verilmek suretile hazine menfaatini temin edecek ihbarlar için alâkadarların şevk ve gayretlerinin tezyidi lüzumu Maliye Vekâletinden tebliğ edilmiştir.

Noter daireleri teftiş ediliyor

Müddeiumumilik tarafından her sene noter dairelerinde yapılan mütat teftişata başlanılmıştır .

Teftişatı muavinlerden Sabri Bey yapmaktadır. Elyevm İstanbul İkinci noterliği teftiş ve muamelâtı tetkik edilmektedir.

Ali karar heyeti

ANKARA, 28 — Adliye vekâleti Âli karar heyetinin müddetinin nihayete ermesi dolayısile haklarında bir karar verilemiyen dosyalara dair mütaleanamesini tanzim ve heyeti vekileye tevdi etmiştir .

Başvekil Paşanın avdetini mü teakip mesele icra vekilleri heyetinde müzakere olunacak ve Millet Meclisi riyasetinin tezkeresine

Limon Kaçakçılığı

Zannedildiğinden daha geniştir

Gümrük heyeti teftişiyesini bir zamandan beri meşgul eden limon sui istimali ve kaçakçılığı çok mühim ve şayanı dikkat bir safhaya dahil olmuştur .

Aldığımız malûmata nazaran kaçakçılık şu suretle yapılmıştır: Kontenjan dolayısile getirilen bütün maddeler memlekete girmediğinden bilhassa bahren gelen eşya Haliçte bekçi mahallinde mavnalarda beklemektedir.

Zannedildiğine nazaran, limon kaçakçılığı burada böyle geniş bir şekilde yapılmıştır. Bu husustaki tahkikat ehemmiyetle devam etmektedir.

Gayrimübadil Bonoları

Cemiyet heyeti idaresi dün toplandı

Gayrimübadiller Cemiyeti idare heyeti dün fevkalâde bir içtima yaparak Ankaradan avdet eden heyet tarafından hükümet nezdinde vaki olan teşebbüsata ve alınan netayice dair verilen izahatı dinlemiştir. İçtimaı mütea kip kendisile görüşen muharririmize Cemiyet reisi Celâl Bey demiştir ki:

—" Heyetin teşebbüsleri netayicinin kongreye arzı tensip edildi. Halkevi idaresile temas ve salonun kongreye tahsisi için bir gün tayinini rica edeceğim. Ne gün müsaitse o gün için kongreyi davet edeceğim. Heyetin tekrar Ankaraya gitmesi kongrece kararlaştırılacaktır.,,

Türkçe Sesli filmler

Nişantaşında açılacak stüdyo için makinalar sipariş edildi

İpekçi Kardeşler tarafından şehrimizde bir sesli film stüdyosu tesis edileceğini yazmıştık. Bu tasavvur tatbikat sahasına intikal etmiş ve İpekci Kardeşler sesli film çevirmeğe mahsus makineler sipariş etmişlerdir. Bu makineler Mayıs nihayetine kadar şehrimize gelecek ve gümrük resminden muaf olarak ithaline müsaade edilecektir. Nişantaşında bulunan eski ekmek fabrikası binası stüdyo olarak kiralanmıştır.

İpekçi Kardeşlerin bu stüdyoda çevrilecek filmler hakkında memleket için istifadeyi mucip fikirleri vardır. Memleketimizde film sanayinin ilk tohumunu atmak arzusunda bulunan bu müteşebbis müessese, ilmî filmler çevirmeğe ve bunları hem halka hem mekteplerde göstermeğe karar vermiştir. Tesis edilecek stüdyoda ilk iş olarak: "Kalbimin Rüyası" isminde, fransızca'dan adapte bir operet çevrilecektir. Bu operetin musikisi Muhlis Sabahettin B. tarafından hazırlanmaktadır. Filmin sejisörlüğü Ertuğrul Muhsin B. ye tevdi edilmiştir. Bu eserin senaryosu bir heyeti edebiye tarafından tetkik edilecek ve lüzum görülen tadilât yapılacaktır. Bundan maada Reşat Nuri B. tarafından "Tanrı Misafiri" isminde bir komedi, İbrahim Necmi B. tarafından "Anafarta" isminde milli bir harp filmi hazırlanmaktadır. Bu filmin ekserî sahneleri Anafarta ve Conğbayırında alınacak, eski askerî uniformalar giyinmiş kıtaattan istifade edilerek cihan harbının heyecanlı sahifalarını teşkil eden Çanakkale harbına ait bazı sahnelerin canlandırılmasına çalışılacaktır. İpekçi Kardeşler bu filmlerden başka 600 - 650 metre uzunluğunda komedi veya muzik şarkı tarzında, sinema programlarında ikinci derecede yer tutan küçük filmler çevirmeğe karar vermişlerdir.

Bu filmlerde çalışacak artistler henüz intihap edilmemiştir. Bu hususta mevcut artistlerden istifade edilecek ve yeni artist yetiştirilmesine çalışılacaktır.

Esnaf bankası heyeti umumiye içtimaı

Esnaf bankası heyeti umumiyesi dün senelik içtimaını yapmıştır.

İçtimada alelusul bankanın senelik bilânçosu tetkik ve kabul edilmiştir.

Okunan bilânçoya nazaran Esnaf bankasının hali tasfiyede bulunan ticaret ve sanayi bankasından 70,000

Belediyede

Yollar ve Şirketler

Belediye yapıyor, onlar bozuyor

Beyoğlu kazası dahilinde yol faaliyeti hummalı surette devam edilmektedir.Cabi sokağından sonra, bütün Tarlabaşı caddesi yeniden yapılmakta ve caddenin iki tarafında muntazam yaya kaldırımları vücude getirilmektedir. Beyoğlu kaymakamı Sedat Beyin bizzat nezaret ettiği bu tamirat bittikten sonra, belli başlı bir çok caddeler medeni bir beldeye yakışacak bir manzara alacaklardır.

Ancak bizim İstanbulun garip bir talihi, daha doğrusu talihsizliği vardır. Bir cadde gül gibi tamir edildi mi, arkasından her hangi bir şirketin eli kazmalı adamları peyda olur, bunlar caddenin bir tarafına gelerek kırmızı bir bayrak dikerler, boru mu koyacaklar, kablo mu sökecekler, ne yapacaklarsa yaptıktan sonra açtıkları çukura gelişi güzel kapattıktan sonra, kırmızı bayraklarını ve kazmalarını alarak ellerini ve kollarını sallaya sallaya giderler. İki gün sonra bu adamlar yeniden peyda olurlar. Bu sefer caddenin başka bir tarafına saldırırlar. O kadar ki, aradan birkaç ay geçti mi, güzelim caddenin her tarafı yama yama ve delik deşik olur.

Meselâ yeniden yapılan Cabi caddesi buna bir misaldir. Daha şimdiden delik deşik olmağa başladı. Hem bu cadde yapılmazdan evvel belediye bu şirketlere: "Yapacak bir şeyniz varsa, geliniz, yapınız!" diye ihtarda bulunduğu halde!

Şehrin güzelliği ve temizliği noktai nazarından şirketlerin kazmalı memurlarına bozdukları yolları yaptırmak acaba kabil değil midir? Hususi menfaatlara şehrin bu kadar feda edildiği hiç bir yerde görülmüş şey değildir.

Ahırlar teftiş edilecek

Ahırların ıslahı, için Belediyece verilen mühlet dün akşam hitam bulmuştur. Bugünden itibaren kaymakamlıklar mıntakaların daki ahırları teftiş edeceklerdir. Mühlet bir daha temdit edilmiyeceği için henüz ahırlarını fennî bir şekilde ıslah etmiyenler tecziye edilecektir.

Şehir meclisi

Şehir meclisi yarın içtima edecektir. Bu içtimada Haliç şirketinin malî vaziyeti müzakere olunacaktır.

Şehirdeki vesaiti nakliye

Belediye İstanbuldaki vesaiti nakliyeyi yeniden tesbite başlamıştır. Bu meyanda nakliye hayvanatı da tesbit edilmektedir.

Seyyar köfteciler

Seyyar köftecilik yapmağı Belediye menettiği halde hâlâ ötede beride seyyar köfteciler ve ciğerciler icrayı faaliyet etmektedirler. Belediye bunlar hakkında şiddetli takibat yapacaktır.

Makarna da Yükseliyor

Fabrikalar aralarında tröst mü yaptılar?

Son zamanlarda bazı havayiei zaruriye fiatlerinde olduğu gibi makarna fiatlerinde de bir yükselme görülmektedir. Makarna fabrikaları aralarındaki anlaşma bozulduktan sonra makarna fiatlerinde rekabet neticesi — olarak mühim tenezzül görülmüştü. Fakat fabrikalar aralarında gene bir itilâf temin etmiş olmalılar ki muhtelif firmaların makarna fiatleri hep birden ve ayni nisbette yükselmiştir. Bu yükseliş kilo başına dört kuruştur.

Alâkadarlar buna sebep olarak un fiatlerindeki tereffüü göstermektedirler.

Şirketi Hayriye müdürü Ankaraya gitti

Şirketi Hayriye umum müdürü Yusuf Ziya B. evvelki akşam Ankara'ya gitmiştir. Yusuf Ziya B. şirkete ait bazı işlerin ve bu meyanda şirket vapurları için celbedilen bazı malzemenin gümrük resminden muafiyeti meselesinin intacına ça-

Vilâyette

Yazlık Zeriyat

Son yağan yağmurlar çok faydalı olmuştur

Vilâyet ziraat müdüriyetine son yağan yağmurlar hakkında mülhakattan raporlar gelmeğe başlamıştır.

Raporlarda son yağan yağmurların yazlık zeriyat için çok müfit olduğu bildirilmiştir.

Meyvacılık sergisi

26 mayısta açılacak olan meyvacılık sergisi istihzaratına devam olunmaktadır.

Sergi 26 mayıs perşembe günü açılacaktır.

Poliste

Bir çocuk Boğuldu

Okmeydanında yıkık çeşme karşısında oturan Bedriye hanımın kızı 8 yaşında Behice dün bahçede oynarken bahçeyi sulamak için üstü açılan kuyuya düşmüştür. Birdenbire etraftan görülemediği için çocuk kuyuda boğulmuştur.

Yankesici ve hırsız

Murat isminde bir sabıkalı Bahçekapıdan geçmekte olan Rifat efendinin cüzdanını çalarken yakalanmıştır.

Sabıkalı Galip Galata'da bazı mağazaların kapılarındaki elektrik ampullerini çalarken tutulmuştur.

Yangın

Evvelki gece Çakmakçılar'da İranlı Hasan Efendinin muşamba dükkânından yangın çıkmıştır. Dükkân ve eşyalar kısmen yanmıştır. Dükkânın 3000 liraya sigortalı olduğu söyleniyor. Tahkikat yapılıyor.

Motörsüz Tayyare!

Bir alman tayyareci uçuşlar yapacak!

M. Willi Jerter

Tayyareci Vecihî Beyle teşriki mesai etmek ve sivil tayyareci mektebinde tedrisatta bulunmak üzere M. Willi Jerter isminde bir Alman tayyareci şehrimize gelmiştir. Willi Jerter bilhassa motörsüz tayyare yapacak ve İstanbulda onlarla uçacaktır. Motörsüz tayyare ile bu zat Fransa'da uçuşlar yapmış 1450 metre irtifada bir saat 20 dakika kalmıştır. Mektebe şimdiden talebe kabulüne de başlanmıştır. Motörsüz tayyare uçuşunda şimdi dünya rekoru 3,000 metre irtifa ve 265 kilometre uçuştur.

Yerli malı mı, Türk malı mı?

Millî İktısat ve Tasarruf Cemiyetinin Türk malı pazarı veya bommarşası namile bir müessese açmak istediği ve bazı yerli malı âmillerinin Sanayi ve Maadin Bankası fabrikaları mamulât ve mensucatının satış yeri olan (Yerli mallar pazarı) ünvanına itiraz ettikleri yazılmıştı.

Bu itirazlar üzerine Sanayi ve Maadin Bankasının noktai nazarını öğrenmek üzere müracaat eden gazeteciler bankanın umum müdür muavini Ali Sami Bey demiştir ki :

—" Satış mağazamızın ismi, Yerli Mallar Pazarı'dır. Fakat bu ünvan altında Hereke, Fesane ve diğer fabrikaların mamulâtı satıldığı da yazılıdır. Filhakika, pazarda hususî müesseselerin şapka, boyunbağı, ve sair eşyayı da satılmaktadır.

Bu itibarla Yerli Mallar Pazarı ünvanına itirazları varit göremiyoruz. Nitekim, Türk malı pazarı, diye bir müessese olsa onun bütün Türk malını inhisara almış

Mahkemelerde

İntihar haberini Yazan gazete

Müddeiumumilik aleyhine dava açtı

Kibrit Kıralı Kreuger'in intiharını yazan ve resmini koyan gazetelerle Prens Ayad'ın intiharını yazan ve resmini koyan gazeteler aleyhine müddeiumumilikçe dava ikame edilmiştir.

Ayrıca Haber gazetesi aleyhinde de bir dava açılmıştır. Davaya Haberin "Şoför galiba beraet edecek" serlavhali bir yazısı sebep olmuştur.

Matbuat kanunu mucibince mahkemenin kararına tealluk eden hususatta mütalea dermeyan etmek memnudur. Haberin bu yazısı bu şekilde addedilmiştir.

Davalar asliye ceza mahkemesinde rüyet edilecektir.

Hapisanede esrar satan mahpus

Hapisanede 3 sene 1 aylık mahkûmiyetini ikmal etmekteyken esrar satarken yakalanan Zeki bu cürmünden dolayi da 2 ay 15 gün hapse ve sekiz lira para cezasına mahkûm olmuştur.

Bir hırsız mahkûm oldu

Balatta bir evden gece yarısı yatak, yorgan, eşya ve saire çalan Kadir ismindeki hırsız dün üçüncü ceza mahkemesinde 2 ay 10 gün hapse mahkûm olmuştur.

Çalınan radyolar

Philips radyo şirketi memurlarından Antuvan Hibl, Valter, Şaul isminde üç Almanla Avni Vehbi isminde bir Türk şirketten 7 makine ile bir hoparlör çalmaktan maznundurlar.

Dün bu dört maznunun muhakemelerine üçüncü ceza mahkemesinde başlanılmıştır.

Antuvan bu sirkate şirketin emri ile ve diğer hırsızları yakalatmak maksadiyle iştirak etiğini söylemiştir.

Valter evvelce şirkette memur iken çıkarıldığını, aç kaldığını ve sirkata teşebbüs mecburiyetinde kaldığını söylemiştir. Şaul hırsızlığı pencereyi kesmek süretiyle girerek yaptıklarını söylemiştir. Avni Vehbi ef. hırsızlıkta alâkadar olmadığını, bu adamları radyo mühendisi olarak tanıdığını, kendisine:

— Sat...

Diye bir makine getirdiklerini ve o da batır sayarak sattığını, fakat satarken yakalandığını söylemiştir. Muhakeme iyi almanca bilen bir mütercim tedariki için başka güne bırakılmıştır.

Kaçak sigara ve tütünler

Tütün İnhisarı İstanbul Başmüdürlüğü muhafaza teşkilâtı tarafından son 15 gün zarfında:

1 — Beşiktaşta kaçakçı Leonun evi aranmış, 3 kilo yaprak ve kıyılmış tütün, 2 — Üsküdarda İsmailden 80 paket köylere mahhus sigara, 3 — Kasımpaşada Ahmedin kahvesinde askere mahsus 15 paket sigara; 4 — Haydarpaşa istasyonunda Sait Efendi isminde birinden, İstanbulda satmak üzere getirttiği 150 paket köylü sigarası; 5 — Pendikte Barri Efendiden 12 kilo kıyılmış tütün; 6 — Küçükpazar'da kaçakçı Yaşardan 8 defter sigara kâğıdı ; 7 — Sarıyer'de Hamit Efendiden 100 paket köylü sigarası; 8 — Galatada kaçakçı Hayim'den 74 paket asker sigarası; 9 — Şişanede bekçi Hüseyinin kulübesinde bir kilo kıyılmış tütün, bir şişe kaçak rakı; 10 — Üsküdar'da Mustafadan 8 paket köylü sigarası; 11 — Haydarpaşada Ahmet Efendiden 300 dirhem kaçak yaprak tütün; 12 — Zeyrekte manav Ömer Efendiden tezkeresiz 97 paket muhtelif cins mamul tütün; 13 — Kadırga'da Kenan Efendiden 2 deste kaçak iskambil kâğıdı; 14 — Kocamustafapaşa'da kaçakçı Nuriden bir miktar kaçak sigara kâğıdı derdest edilmiştir. Mütecasirler mahkemeye verilmişlerdir.

Ortodoksların paskalya yortuları

Bugün ortodoksların Paskalyesidir. Bu münasebetle iki günden beri Beyoğlu hiristiyanlık muhitinde fevkalâde bir faaliyet vardır. Dün gece sabaha kadar kiliselerde ayin yapılmış mumlar yakılmıştır. Bayramı ortodoks vatandaşlarımıza teb-

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

1 MAYIS 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava ekseriyetle açık geçecek rüzgâr mütedil kuvvetlerde esecektir.

30-4-32 tarihinde hava tazyiki 762 milimetre en fazla sıcaklık 16 en az sıcaklık 4 santigrat kaydedilmiştir.

FELEK

Selâmi İzzete cevap

Aziz Selâmi

İkinci yazını okudum. Yine haklısın! Ben işi alaya vuracağım yere bu meseleyi ciddî mü nakaşa etmeliyim... Fakat elimden gelmiyor bir türlü!!.. Hani mektep çocukları vardır. Karşısındaki hocanın yüzüne bakarken bilâ sebep güler.. İşte ben öyle oldum. Senin birdenbire tehevvürünü görünce tahammül edemiyor gülüyorum. İnsan da gülerken ciddî bahse girişemez..

Bir de ben seni zannederim sekiz on sene evvel Galatasara yın sol açık oyuncusu olarak gözden kaybettikten sonra sen sporla uğraşmadın.. Yalnız geçen sene galiba futbol hakkında alaylı bir makale seri si yazmıştın.. Sende kırk yılda bir kuyruklu yıldız gibi beliren spor buhranını nasıl ciddî telâkki edip münakaşaya gireyim a gözüm!..

Diyorsun ki; yazacağım:

Yaz bakalım!. Hep yazıyoruz.. Okuyorlar mı, okumuyor lar mı orasını hak getire değil mi?.

Ben şu fikirdeyim.. Eğer senin spora karşı olan bu son alâkan bir karpisten ibaret değilse şu eski kulübün olan Ga latasarayın işlerine karışma!.. Oradan spor kongrelerine gel ve bugün istifa etsinler diye bağırdığın adamların düşmelerine gayret et!...

Yalnız bir şeye dikkat et!.. Bu istifa etsin diye bağırdığın adamların yerine başkalarını bulamazsın eskilere bu işi tekrar ellerine almalarını rica etme! Hemen paçaları sıva iş başına sen geç!

Bedava çalışan birkaç adama ağzına geleni söylemek kov mak, yuha bağırmak ve onların en temiz hislerine kadar tecavüz etmek kolaydır. Güç olan, her babayiğitin gözüne kestiremiyeceği kadar güç olan bu adamların tâbi oldukları şerait altında çalışmayı göze aldırabilmektedir. Nasıl var mısın tosunum?..

Paskalya

Bugün Mesihin dirildiği gün olduğu için İseviler bayram ederler.. Yalnız Ortodoksların İsası bugün dirildiği halde Katoliklerinki bundan bir buçuk ay evvel dirilmişti. İnsan hangisine inanacağında tereddüt ediyor.

Ben paskalyadan hoşlanırım.... Çünkü tanıdık hiristiyan ahbaplardan kırmızı yumurta, portakal ve çörek hediyeler gelir... Şimdi böyle yazıyorum diye beni hamiyetsizlik, dinsizlik filânla itham etmek istiyen ler de bulunur. Onlara da destur!.. İstedikleri kadar söylesinler. Ben hissiyatımı ve fikrini saklayan ve olduğunun büsbütün aksini söyliyenlerden değilim... .

Çocukluğumda paskalyada en hoşlandığım şey yumurta tokuşturmaktı. Bu yumurtaların envai türlü hileleri vardı. Şimdi de görüyorum, döğüşüyorlar... Renk o renk, yumurta o yumurta, lâkin dikkat; çocuk luk o çocukluk değil. Daha girgin, daha döğüşken!! Ve da ha olgun!. Dikkat ediyorum çocukluk devri gitgide kısalıyor... Kısalıyor..

FELEK

• Sıhhî bahisler •

Verem'in bir başka yüzü

Verem, ilmî tabiri ile tederrün, her ne şekilde ve vücudün her neresinde olursa olsun, doktor Kohun bulduğu basilin vücudü aşılaması neticesi olarak peyda olur. Bu basilin morfolojik evsafı, kimyevî terkibi, hastalık yapmak kudreti, üremesi için elverişli olan şartlar.. Hepsi, hepsi tamamile anlaşılmıştır. Basilin bulunduğu yerde tederrün enfeksiyonu muhakkaktır. Şimdiye kadar bu basil bulunup meydana çıkarılamadığı zamanlarda veremin bulunduğuna hük metmek için hak kazanılamazdı. Bu hususta klâsik düşünce bundan ibaretti.

Hasta başında, hastayı göz altında bulundurarak araştırmak tan ibaret olan yatak başı he kimliğinin ince tetkikleri sayesinde anlaşıldı ki bazı vak'alar oluyor, ak ciğerlerin ötesinde berisinde ufak tefek, az, çok, bozukluklar oluyor, ve, bu bozuk luklar veremden ileri geliyor da yine Koh basili bulunmuyor.

Öyle tasavvur olunuyordu ki doğrudan doğruya mikroplar işe karışmıyarak mikropların zehirleri bu vak'aları yapıyor..

Veremin bu türlüsü; deri veremlerinde, veremin iltihabı şekillerinde görülüyor. Bunlar esasen ayni tabiatte olmakla beraber pek ziyade şiddet göstermemeleri ve başka bir gidişte olmaları ile ötekinden ayrılıyorlar. Tecrübe ile isbat edilmiş bir keyfiyet olmayan, tamamile zan ve ihtimal sahasında olan bu telâkkiyi gerçeşleştirecek tecrübeler eksik idi.

Epeyce bir zaman oluyor, Riyodejaniyo'lu doktor Font isminde bir zat şunu isbat etmiştir:

Verem basilleri süzgeçten süzülür ve süzgeçten geçen şeyler hayvanlara aşılanırsa hayvanlar şekilsiz ve biçimsiz bir vereme tutuluyorlar. Demek verem zehirinin, verem Virüs'nün süzgeçten geçen bir nevi var. Aradan zaman geçti Font'un tecrübeleri, Sınamuları unutuldu. Onu unuttular amma, mikroplarının biçimlerini araştırmağa koyuldular. Görüldü ki şekilleri bozulmuş verem basilleri bazı şartlar altında ve bazı kültür mu hitleri içinde eski tipe iadeleri mümkün olan birçok manzaralar alıyor. Basilin süzgeçten şekillerinin yeniden yeniye tetkiki için Vvdrimer'in tecrübelerini beklemek lâzımdı.

Süzgeçten geçen mayiin içinde hiç bir şey görülmediği halde bu mayiden verem basilleri kültürleri yetiştirilebiliyor ve bunlardan şırınga edilen hayvan larda verem ârızaları peyda oluyor.

Bu suretle elde edilen verem tohumlarının başka başka evsafı var; hayvanlarda hasıl ettiği ârızalar da alelâde tederrün ârızalarının ayni değildir .

Sırf bir bakteriyoloji meselesi olan bu bahiste sözü dallandırmayarak şu kadar söylemek kâfidir :

Verem basilinin en keskin mikroskoplarla bile görülmiyen ve süzgeçten geçen bir nevi bulunduğunu bugün bu işle uğraşan tecrübeciler tarafından kabul edilmiştir. Şimdi dünyanın her tarafında bunun tetkiki ile uğraşılıyor.

Bu tetkiklerin amelî faydaları vardır: Önümüzde yeni yeni yeni ufuklar açıyorlar ve hastalık bahsinin henüz karanlık olan köşelerini aydınlatıyorlar.

Misal olarak deri, mafsal, pilevre ve saire ârızalarını alalım; bunlardan bazılarını hiç bir tecrübeye istinat etmiyerek tederrüne bağlıyorlardı. Bu gibi vak'a larda bazen veremin süzgeçten geçen nevinin işe karışmakta olduğu tecrübe ile gösterilebildi.

Koboylara yapılan şırıngalar asıl tederrün tarzında bir tederrün hasıl etmese bile tabiatlerini tanımak mümkün olan arızalar peyda ediyorlar. Ve hattâ bazan birçok vak'alar hayvandan hay vana geçirmek suretile tohumları ve tabiî manzaraları değişmiş olan basilleri bile bulmak mümkün oluyor. Bu araştırmalar kolay bir iş değildir. Böyle olmakla beraber, Ültra - Virüs'den mütevellit olan hastalıklara ne kadar ehemmiyet verilmek lâzım olduğunu göstermek için birçok vak'alarda bu tetkiklere muvaffakıyetle devam olunmaktadır.

Tederrünün alelâde ârızalarını ve vahametlerini haiz olmadıkları halde ayni tabiatte olan bir hastalık kümes daha şimdiden görülür gibi oluyor. Bu yeni bilgi meme emen çocuklara mahsus hastalıklar bahsinin bazı noktalarını belki daha vazıh laştıracaktır. Bir hakikat olarak kabul edilmiştir; ve edilmelidir de: Verem irsî değildir; kelimenin sıkı sıkı tam manasile.. Çocuk doğarken verem basilini beraber getirmez; çünkü basil sondan geçmez. Doğduktan sonra hastalık çocuğa pek kolay bulaşır. Çocuğu iki vasıta ile korumak mümkündür. (B. C. G.) Kalmet, G. Geren aşısile aşılayarak; çocuğu bulaşık aile içinden çıkararak.. Birçok istatistikler bu iki usulün de faydasını göstermektedir.

Her kaide gibi bu kaidenin de istisnası var. Meselâ dikkat olunmuştur, eğer gebe iken anasının ak ciğerlerinde verem yeni den püskürmüş ise çocuk tedricî bir tegaddisizlikten ölüyor. Hiç bir yerinde bir ârıza görülmüyor. Yavaş yavaş eriyor, sönüyor. Bu izah olunamıyan ölüm Ültra - Virüs, enfensiyonundan ileri geliyor. Bu Ültra - Virüs sondan geçerek daha doğmadan önce çocuğa hastalığı bulaştırıyor. Şu halde basilli verem irsî değilse, veremin süzgeçten geçen nevi miras olabilir.

Sözün doğrusu, bu mesele he nüz zan, ihtimal, nazariye, vadisinde bulunmakla beraber bu gibi vak'alarda Ültra - Virüs'ün oynamakta olduğu role ta allûk eden noktalarda şüphe kalmamıştır.

Cılız meme çocuklarında, bun lardan çoğunun kanlarında tabiî Tip"de verem basiline tesadüf olunuyor; bu basil ciğerlere bir şey yapmadığı halde kanı zehirliyor, bir septisemi yapıyor. Bu cihetle her vak'ayı izah için süzgeçten geçen verem şeklini ileriye sürmeğe ihtiyaç yoktur.

Bu husustaki kanaatleri destekliyecek daha kat'i ve müsbet neticeler ister.

Belli başlı bir keyfiyet var ki hemen hemen muhakkak gibidir. Verem basili birçok şekiller gösteriyor. İlim dilinde buna polimorfizm deriz. Uzun müddetten beri iyiden iyiye tanıdığımız verem basilinin yanı başın da şekilleri bambaşka basiller de bulunuyor. Bunların bazıları göze görünmüyorlarsa da içine girdikleri ciğerleri delik deşik ettiklerinde şüphe yok. Diğer bir hakikat te şu: Öyle görünüyor ki Ültra - Virüs'ün doğrduğu verem, âdî verem gibi, hastayı der leyip toparlamıyor, hemen alıp götürmüyor; daha iltihabî evsaf gösteriyor. Çok kere ergenlerde hâd ve geçici bir hastalık halini alıyor. Ve süt emen çocuklar bu türlü verem enfeksiyonuna tutuldukları zaman, hakikî bir verem tipi almaksızın, büsbütün iyi oluyorlar.

Hali hazırda, bu tecrübelerden çıkan neticeler söylediklerimden ibarettir. Bu neticeler de henüz kat'i olmakla beraber. daha şimdiden hükmolunabilir ki tederrün enfeksiyonu sahası genişlemiştir. Meselâ, yukarıda izah olunduğu gibi, dereni, verem tabiatinde olduklarına şimdiye kadar şüphe edilen bazı illetlerin bu enfeksiyona bağlı olduğuna kat'î olarak hükmolunmağa başlanmış; tabiatleri bilindiği için tedavilerine de ümit bağlanmıştır. Bunlara tutulmuş olanları yakından gözetlemek; umumî hallerini samimî takyidat la mütevazin bulundurmak, vücudü tehlikeli basilin saldırmasına karşı koyacak bir hale koymak mümkündür.

Dr.: Rusçuklu HAKKI

Dr. Celâl Tevfik

Zührevî ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı: Sirkeci Muradiye caddesi No. 35.
Her gün saat 14-19.

Konser...

Tanburî Refik Bey ile refikası tarafından Amatör musikişinas Cemâl Kâmil B. iştirakile Hilâliahmer cemiyeti menfaatine 3 Mayıs 1932 sali günü akşamı saat 21,30 da Elhamra sinemasında bir konser verilecektir.

Programları iki kısımdan ibaret olup: Kârı nev (rast), Af eyle suçum (rast), Umitsiz (suzinâk), Mahur saz semaisi Göğsünden kaçıp gittin (Hicaz), Kara koyun (halk türkülerinden), Duvar saçın örmezler (Türkmen), Pencereden bakma karam (Anadolu halk türkülerinden) proğrama dahildir.

Hikâye

Onun varlığı

Eylûl: 24

Çok kararsız insanım vesselâm.. Ne düşünsem bir türlü beğenmiyorum. Kalbimin makul nasihatleri var. Fakat nedense kendimi bu yep yeni hayatıncereyanına bırakıvermişim Hani dibinde bir çağlıyan akan bir uçurumun tepesinde, tehlikeli kenarlardaki çiçekleri koparmağa çalışan bir çocuk gibi. .

O benim ağzımdan hiç bir i tiraf işitemiyecek. Ben de onun ağzından bir şey öğrenmek istemiyorum. Fakat her ikimiz de bir yamaca tırmanıyoruz. Bitmez tükenmez membalardan bol su içeceğiz. O zaman ateşimiz dinecek ve daha sonra da daha az ateşle yollarımıza devam edeceğiz.

Öğle vakti..

Hava sakin, deniz masmavi.. Bazı yerleri sıcak bir nefesle buğulanmış bir ayna sathına benziyor . .

Gece..

Onun en çok sevdiği şairin kitabını okuyorum. Bakın, şair bu kitabında ne diyor: "Hayatın büyük yolu üzerinde donuk renkte bir elmas vardır.- Hepimiz geniş ve harap bir mağara içine girer ve ilerilemeğe çalışırız. Etrafımızda gölgeler titreşirler. Bu gölgeler sessizce, bütün yolcuları ölülerin beklemekte oldukları müntehaya kadar takip ederler. Bazı yolcular merakla arkalarına dönerlerse, bu gölgeleri görürler. Fakat bu gölgeler o kadar çok değildirler."

Benim de gölge arkamda.. O kadar yakın ki, adeta beni süzdüğünü hissediyorum. Tıpkı dün akşam piyano çalarken, onun bana baktığını görmeyerek hissettiğim gibi...

Eylûl: 25

Allahım, benimle konuşurken sesi neden o kadar titriyordu. Kalbim, göğsümde parçalanıyordu. Az kaldı bayılacaktım.

Bana dedi ki:

— Bilmezsin, aklım sana ne kadar bağlı.. Sen ona hâkimsin.

Çeşmelere doğru gidiyorduk. Bu yolun üstünde çağlıyanları dinliyordum. Başka bir şey görmüyor, bir şey işitmiyordum. Sanki ayaklarımın altında toprak yok.. O zaman fevkalbeşer bir hareketle kendimi topladım. Onu çağırdım. Kalbim durmuş, nabızlarım durmuş, nefesim durmuş gibiydi. O ise hiç sesini çıkarmadan yanımda duruyordu.

Eylûl: 26

Rüya gibi bir şey.. Beraber yaşadığımız o saat bana o kadar uzak ve hayalî geliyorken, hakikat olabileceğine inanmıyorum.

Bana ikinci bir itirafta bulundu. Hem uzun, pek uzun.. Ağaçların altında yan yana yürüyordum. Kalbimden gelen esraren giz sesi bütün maneviyetimle dinleyerek yürüdüm.

Hâlâ hatırlıyorum:

— Sizin kalbinizin bir köşesinde yaşayabilmek için hayatımı, istikbalimi terkederdim. Kabinize girerek, dünyadan çekilmek.. Ne güzel şey.. Sizden gelecek bir parça merhamet için, diğer bütün kadınların en ateşîn aşklarını feda ederim. Sisin huzurunuz beni gaşyetmeğe kâfi geliyor. Siz yanımda iken, ılıklığınız damarlarımdaki kanı tazeliyor, bakışlarınız beynime rahavet veriyor..

Eylûl: 27

Ormanda çiçeği koparıp bana verdiği zaman, artık mukavemet edemedim: "Canımın içi!" dedim.

Çeşme yolundan dönerken, bana ilk aşkını itiraf ettiği zaman da öyle diyecektim. "Canımın içi" diyecektim. Fakat diymemiştim. Fakat burada verdiği çiçeği koklarken söyledim: "Canımın içi!" dedim.

Boynuma atıldı. Ben o kadar sarhoş oldum ki, dudaklarımız birleşti mi, hâlâ hatırlayamıyorum.

Eylûl: 30

O yok, o gitti. Bir daha gelmemek üzere gitti. Burada ne bir ses, ne bir nefes var. Fakat hayır.. Bir şeyler var. Ben bir ses işitiyor gibiyim. Bir nefes duyuyor gibiyim. Tıpkı onun sesi, onun nefesi.. Kendisi burada yok, fakat varlığına inanıyorum.. Ne kadın, ne kadın!

SİNEMALAR

Bugün görülecek iki büyük film:

ELHAMRA'da
TALLULLAH BANKHEAD
NAMUS LEKESİ
(La Fletrissure)

MELEK'te
CLİVE BROOK
FELÂKET GECESİ
(Nuit Tragique)

LEWİS STONE ve PRİSCİLLA BONNER tarafından san'atkârane temsil edilen fevkalâde cazip bir eser;
AŞK ÇOCUKLARI
(Les enfants de l'amour)
ASRÎ SİNEMADA
büyük muvaffakiyetler kazanıyor.
Bugün saat 16,30 ta matine ve suvarede şayanı alâka
VARYETE NUMARALARI

CLİVE BROOK
SÜKÛT
(LE SİLENCE)
filminde

Göz Hekimi Dr. Nuri Fehmi

Cağaloğlu, Süreyya B. apart. No 7 saat 3 - 6. Tel: 23212.

İkinci iflâs memurluğundan: Müflis Meyvehoşta 25 numarada Kabzımal iken elyövm İzmitte Değirmen derede Mükim afacan Zade Hüseyin efendinin halen bir mali olmadığından tasfiyenin Tatiline mahkemece karar verilmiş olduğunu icra ve iflâs kanununun 212 inci maddesine tevfikan ilân olunur.

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL (1200 m. 5 k.) 18 gramofon, 19,30 Bedayii musikiye heyeti, 20,30 opera, 21 Kemal Niyazi Bey heyeti, 22 tango.

SÜREYYA OPERETİ
2 mayıs pazartesi ve sali akşamı Kadıköy Süreyya Sinemasında
ÇARDAŞ
Operet 3 perde

Sultanahmet beşinci sulh hukuk mahkemesinden: İstanbulda Sultanahmet civarında Akbıyık mahallesinde mukim iken vefat eden veterekesine mahkememizce vaz'ıyet edilen Mehmet Kâmil efendiye ait mezkûr Akbıyık mahallesinde arabacılar kışlası caddesinde eski 5 yeni 9 numaralı cem'an iki sofa üç oda ve bir matbah ve iki helâ ve 50 metre bahçeyi müştemil evin nısıf hissesi mirascısının talebiyle satılığa çıkarılmıştır. Talip olanların işbu hissenin kıymeti muhammenesi olan 500 liranın yüzde onu nisbetinde pey parasiyle birlikte ilk arttırma günü olan 5-6-1932 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te sultanahmet beşinci sulh hukuk mahkemesine müracaatları.

Dr. A. KUTİEL

Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi. Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sirgortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 4886.

Milliyet'in Edebî Romanı: 83

GÖZYAŞLARI!.

Etem İZZET

Katilin cinayetini anlatırken tekrar o anı yaşaması, delirmesi salondan jandarmalar la çıkarılması, avukatın sözleri bütün kanunî, hukukî müdafaa ve ret imkânlarını ortadan kaldırmış, kozları kaybettirmişti.

İlk önce ellerini uğuşturdular.

Dudaklarını kımıldattılar..

— Söylenecek şey kalmadı!

Der gibi oldular. İhtimal meslek, avukatlık, söylemek zarureti onlardan da birini; Ruhi nin daima gözlerini bakışlarına düğümlediği avukatı ayağa kaldırdı ve söyletti:

— Naran Hanımefendi hakkında gerek katilin, gerek vekil bir zaman vekilinin ifade, tarif ve tasvir ettiği adam değildir. Serseridir, müfteridir, ahlâksızdır, ve.. nihayet bir canidir!!. Öğretilmiş bir delilik rolü oynuyor. İtimat etmemenizi ve tecziyesini istiyorum. İlk sözlerimde musırrım.

Reis müddeiumuminin yüzüne baktı.

Müddeiumumî:

— Maznunun bir defa usulen tıbbı adlîye sevkini ve müşahede raporunun alınmasını talep ederim! .

Dedi. Hâkim, son sözünü söyledi:

— Celseyi bir mayıs perşembe günü saat on dörde talik ediyorum.

Ve.. muhakeme salonunda tekrar oğultular, konuşmalar, kaynaşmalar oldu!..

Hâkimler salondan çekilirken dinleyiciler de dağılıyor ve kulaktan kulağa konuşulan şeyler işitiliyordu..

İki adliyeci konuşuyordu:

— Jüri olsaydı hemen beraet hükmü verilirdi!

Bir avukat arkadaşına sesleniyordu:

— Deli bile olmasaydı mesele yok. Nihayet öldürdüğü bir casus kadın! Hangi hâkim bu vaziyette bir adamı mahkûm edebilir?.

Bir doktor sorulana cevap veriyordu:

— Muhakkak deli. Bütün karakterile psikopat bir adam!. Bu netice tabiîdir.

Bir gazeteci söylüyordu:

— Monşer harikulâde enteresan, orijinal bir deliriş. Herikiki ile karar tefhim edilecektir .

Yine bir gazeteci fotoğraf muhbirinden soruyordu:

— Çıldırdığı zamandaki resimlerini aldın mı?.

Bir kâtip yüksek sesle anlatıyordu:

— Ben hâkim olsam hemen hükmü verir: Haydi oğlum, git işine derdim. Kadın da sağ olsaydı hemen mahkemeye çeker alimallah soluk aldırmadan ipe yollardım. Amma kadınmış haaaaaaa....

Halktan bir adam hayretini saklayamıyordu:

— Ölümü hak etmiş kahpe!

Bir tıp talebesi arkadaşile kararlaştırıyordu:

— Yarın dersi var. Hocadan soralım, bir konferans isteyelim. Bir şifre müdürü nasıl bir çamur haline girebiliyor ve.. tamamile söndüğü zannedilen bir hafıza nasıl bir reaksiyon ile tekrar hayat buluyor, hatıraları toplayabiliyor, şuurî bir idrak ile sahibini bir cinayete kadar sürükleyebiliyor ve.. yiğitleri bize anlatsın!.

İhtiyar bir kadın yanındaki tazeye söylüyordu:

— Naran'ın avukatı da amma yılışık şey!. Adamcağız deli olmuş ortada. O hâlâ hayır.. diyor. Bile bile aka kara demek mi avukatlık, a iki gözüm?..

Dinleyicilerden bir hâkim etrafını saran hukukçulara fikrini söylüyordu:

— Yirmi altı senedir meslek deyim. İlk defa bu kadar enteresan, ve harikulâde bir cinayet davası dinledim. Hele o Ruhi hâkimlerin de, avukatların da, doktorların da, edip ve gazetecilerin de çok etüt edecekleri bir tip! Eğer ben bir ruh doktoru olsam Ruhinin hatıralarını, söylediklerini, Naran'ı, Ruhiyi ve ortadaki bütün bu dokümanları tetkik eder bu iki tipi koca bir cilt halinde yazardım!.

Ve.. iki genç son sözlerini söylüyorlardı:

— Ergin ve.. Ümit yarın gazetede onlar gazeteyi okuyup babalarını tanıyınca insan yanlarında bulunmalı. Kim bilir ne söyler, ne yaparlar?..

Yine bu gençlerden biri:

— Ben olsam aldırmam..

Öbürü de:

— Amma yaptın ha.. Öğrenir öğrenmez hemen koşar, arar, bulur, boynuna sarılır.. Babacığım.. derim. Ne olsa baba!. Diyordu!..

CUMA SABAHI..

İki mayıs cuma sabahı Vakıt haber veriyordu:

— Ruhi Bey beraet etti!.

Cümhuriyet birinci sahifesinde neşrediyordu:

— Eski şifre müdürü tımarhaneye gönderildi!.

Ve.. Milliyet matbaasının önünde toplanan bedavacı bir halk zümresi vitrine konan rek lâm pûşehadan, karanlıklar saran ve tezatlar üzerine doğdu!.

SON

— Ruhi Bey beraet etti ve tımarhaneye teslim edildi!.

Katil ceza kanununun 46 ıncı ve 47 inci maddelerine göre hüküm giymiştir. İyi oluncaya kadar tımarhanede kalacaktır..

Mahkemenin kararı her tarafta çok iyi bir tesir bıraktı!..

Halbuki cinayetin olduğu günün sabahında bütün İstanbul bu adama ad vermisti·

— Çamur Ruhi!
Katil Ruhi..
Yamyam Ruhi..
Canavar Ruhi!.

Güneşin hayata, hayatın güneşe göz açtığı saatlerde dünyanın her tarafında yer yüzü hep bu oldu ve güneş daima o tezatlar üzerine doğdu!.

SİNEMA ÂLEMİ

Haftanın filmleri

Elhamra — Namus lekesi
Melek — Felâket gecesi
Artistik — Viyana aşkları
Asrî — Aşk çocukları
Opera — Görmeyen gözler
Alemdar — Kongre eğleniyor...
Üsküdar Hale — Vâdiler çobanı

Elhamra'da

Namus Lekesi

Tallulah Bankhead Harvey Stephens

Elhamrada bu hafta "Namus lekesi" isminde bir film var. Bu filmi böyle hülâsa edebiliriz:

"Kumara ve zengine düşkün olan Elza Karlile bir akşam klüpte kaybettiği paraya mukabil kumar müdürüne 10000 dolarlık ve mukabilsiz bir bono imzalıyor, yalnız ayni zamanda verdiği bononun bankaya ibraz edilmemesini ve bir iki gün sabredilmesini rica ediyor. Bu parayı Elza'nın kocasından tedariki imkânı yoktur, zira kocası etün parasını, kendisini ya servete yahut ta idbara sevkedecek bir işe yatırmıştır.

Ayni akşam Elza şarkta uzun bir seyahattan avdet eden Livingston namında ve kadın hususunda fena bir şöhreti olan bir milyonerin mükellef evini ziyaret teklifini kabul ediyor. Bu ziyaret esnasında Livingston Elza'ya altlarında Malımdır damgası bulunan bir çok garip heykelcikler, gösteriyor. Bu kadınlar Livingston'un kendilerine malik olduğu kadınların hatıralarını yaşatan bir kolleksiyondur.

Aradan iki gün geçiyor ve kumar müdürü parayı istemeğe geliyor. Vaziyetin vehametinden şaşıran Elza bu borcu ödeyebilmek için kendisine emaneten tevdi edilen bir parayı tehlikeli bir işe yatırıyor ve bir para kazanmadıktan maada ana parayı da kaybedince Livingston'un kendisine teslim olması teklifini kabul ederek ondan 10.000 dolar alıyor.

Fakat garip tesadüf bu müddet zarfında kocası işinden muvaffak zenginleşiyor. Ve Elza'ya istediği parayı verince kadın hemen Livingston'a koşarak parayı iade dolayısile de kendisini sukuttan kurtarmağa çalışıyor. Ancak insanlık hususunda hisleri pek aşağılık olan Livingston Elza'nın elden kaçacağını hissedince yakınında hazır bulunan ve üzerinde ...ndır yazılı kızgın bir damga kadının göğsüne yapıştırıyor. Bu vaziyetten deli gibi bir hale gelen kadın eline geçirdiği bir tabancayı Livingston'un üzerine boşaltıyor.

Bu hâdisenin akabında mahalli vak'aya gelen Elza'nın kocası tahtı tevkife alınıyor. Mahkemede Elza'nın kocası karısını kurtarmak için vâki olan ittihamatı kabul ediyorsa da Livingston'un kendsini namussuzlukla ittihamına Elza tahammül edemiyerek vak'anın hakikatini ortaya dökü-yor.

Artık pek tabiî olarak Livingston kendisini halkın hiddetinden pek güçlükle kurtarırken karısının ancak bir hiffete kurban olduğunu anlıyan koca da artık onun saadetini istikmalden başka bir şey düşünmüyor."

Melek'te

Felâket Gecesi

Clive Brook Myriam Hopkins

Melek bu hafta bu isimde bir film gösteriyor. Bu filmin mevzuu şudur:

Nevyork'ta karlı bir gece... Mükellef bir kâşanenin salonlarında yemeklerini bitirmiş olan davetliler likörlerini içmekteler.. Genç milyoner Cim Tovner dilber karısının itâbkâr nazarları altında mütemadiyn içmekte...

Nihayet söze başlanıyor ve bunlardan genç milyonerle karısı kendilerini birleştirmeğe sebep olan izdivaçtan şikâyetkârane bir tarzda bahsediyorlar. Erkek içkiye düşkün.. Karısına gelince, bir âşıkı var. Yakında boşanacakları muhakkak.. Bu neticenin verdiği elemi tahfif için bir koltuk meyhanesine yollanırken karısı âşıkı tarafından evine götürülmektedir. Fakat kadın tam kendi evinin önüne gelince âşıkına artık aralarındaki münasebetin hitamını bildirerek kendisinden ayrılıyor. Zira kadın her şeye rağmen kocasını sevmekte olduğunu anlamıştır.

Milyoner ilk gittiği yerde birkaç kadeh çaktıktan sonra şantöz Rozi Dugan'ın şarkı söylemekte olduğu bir müzik Hol'a gidiyor. Dilber şantöz Rozi içkiye olan iptilâsına rağmen genç milyoneri sevmektedir. Zira Rozi, vaktile Toni isminde bir

Marian Marsh'ın güzel bir resmi

masına rağmen eski kocası peşinden ayrılmamaktadır. Rozi sarhoş olan milyoneri alıp kendi evine götürüyor ve bir odasına yatırdıktan sonra kendisi de gidip yatıyor. Bir müddet sonra Toni bir Rozinin evine giriyor ve milyoneri öldürmek istiyor. Fakat buna mani olmak isteyen Rozi ile kavga ederken Rozi yi öldürüyor. Pek tabiî olarak cinayeti müteakip Toni kaçtığından evde kalan milyoner katil diye tahtı tevkife alınıyor.

Milyoner hapiste iken kendisini ziyarete giden karısı açıkça kocasına içki sevkile buişiyapmış olması ihtimalinden bahsedince milyoner kendisine yardıma gelen karısını kemali nezaketle savıyor ve bu esnada da polisler parmak izi yardımile asıl katili bulduklarından kendisi de tahliye ediliyor..

Milyoner karısını boşayarak Avrupaya gitmek üzere vapura bindiği zaman karısı yetişiyor ve bundan sonra kocasının her arzusuna itaat edeceğini ve kendisini yürekten sevdiğini söyleyince bu eseri muhabbet milyoneri hem talâk fikrinden hem bir daha içki içmek âdetinden vaz geçiriyor. Artık bu iki hakikaten sevişen kalpler istikbalin kendilerine yeni açtığı ufku saadet doğru yollanıyorlar.

Artistik'te

Viyana Aşkları

Janie Mares ve Roland Toutain fransızca sözlü ve şarkılı film...

Bu filim evelcede gösterildiği için mevzuunu yazmadık.

Opera'da

Görmeyen Gözler

Harry Richman, Joan Bennett

Opera bu hafta "Görmeyen gözler,, isminde bir film gösteriyor. Bu filmin mevzuu şudur:

Muvaffakiyet kazanmak meşhur olmak Harri Rişmanın gayesidir. Kendişine itimadı olduğu için hayallerinin yakında tahakkuk edeceğine emindir. Şimdiki halde arkadaşı Jim ile beraber bir nota tabiî nezdinde memurdur. Beste-lediği şarkılar var, fakat eserleri henüz patronun istediği muvaffakiyette değildir.

Fakat Harry san'atinden hiç şüphe etmemektedir. Onun bu emniyeti bestelediği romansi müessese-ye göstermeğe getiren Dolores Fentona bile tesir ediyor ve Fenton onu müessese müdürlerinden biri zannediyor.

Romans bugünün musikisine uygun değildir. Fakat Harry onu yeni bestelediği şarkı ile mezcedildiği takdirde harikulâde bir netice vereceğini farkediyor. Dolorers ile anlaıtıktan sonra patronun yanına koşuyor, fakat gayet ciddi bir muhavereyi kestiği için kapı dışarı ediliyor. Jim de istifa ediyor. Zira iki dost ayri tabiatlerde olmakla beraber, birbirlerinden ayrı hiç bir iş yapmazlar. Gayri ihtiyari sebep olduğu bu hâdiseden müteessir olan Dolores evindeki piyanoyu iki dostun emrine amade bırakıyor. Dolores kendisi gibi şantöz olan dostu Goldie ile oturuyor. İkisi de şimdilik işsizdirler. Jim dört kişilik bir numara yapmağı teklif ediyor. Gençler küçük bir şehirde iş buluyorlar. Fakat Harrynin ukalâ hlleri hoşuna gitmiyor ve bir akşam tiyatro da gürültü çıkıyor. Goldie Dolores Harry'nin hareketinin münasebetsizliği hakkında çıkışırken bir telgraf geliyor ve Harry ile Dolores'in Broadwey'de Jim ile Goldie'nin Chikago'da birer mukavele akdedebileceklerini haber veriyor. Biribirlerinden ayrılmak mecburiyetine rağmen kabul ediyorlar. Yalnız kalınca Dolores Harryye ahlâkı hakkında tenkitler yapıyor. Hayatında ilk defa böyle sözlere maruz kalmakla beraber Harry bunun Dolores tarafından söylendiğini düşünerek kendini tashih edeceğini vadediyor, ve nişanlanıyor.

Nev-York'da Harry ve Dolores büyük muvaffakiyet kazanıyorlar zengin oluyorlar ve Harry kendi hesabına lüks bir bar açıyor.

Bu yüksek ve şaşaalı hayattan başı dönen Harry kendini Van Resler isminde bir kadının işvelerine kaptırıp Doloresi ihmale başlıyor.

Bir Noel gecesi Jim ile Goldie onları ziyarete geliyorlar. Dolores memnundur. Fakat Harry mazisinin zengin, davetlileri karşısında kendisine hatırlattırılmasından sıkılıyor ve eski dostlarına ayri yer de yemek ikram ediyor. Bu hareketten müsterih olan Goldie Harry ile geçinmek ihtimali kalmadığı için Goldi ile beraner çikip gidiyorlar.

O gece Harriye bir fenalık geliyor. Gelen doktor kaçak içkilerin tesirile gözlerinin kör olduğunu bildiriyor. Harriye nefretini izhar için henüz gitmiş olan Jim artık herkesin yalnız bıraktığı dostunun yanındadır. Dolores şimdi yalnız şarkı söylemektedir.

Fakat kendilerini meşhur yapan o eski şarkılarını artık yalnız başına söyliyememektedir. Bu aksı söylmesini istiyor... Fakat Doloresin sesi daha başlanğıçta titriyor. O aralık seyirciler arasından bir ses yükselip şarkıyı tamamlıyor. Bu oraya Jim tarafından getirilmiş olan Harridir. Dolores koşup onu buluyor ve kör olduğunu görünce "Harry, diyor, görmüyormu sun?

Harri cevap veriyor: "Hayır, asıl şimdi görüyorum.,,

"Felâket gecesi" filminden bir sahne

" Namus lekesi " filminden bir sahne

Gretanın aldığı mektupler

Son zamanalrda Holivutta en ziyade mektup gönderilen yıldız Garbodur. Bir meraklı üşenmemiş ve muazzam bir istatistik tutmuştur.

Günde aldığı mektupların adedi vasatî olarak bin tanedir. Bu bin mektup şöyle taksim edilmektedir:

Mektupların 300 tanesi genç kızlardan 200 tanesi genç erkeklerden; 100 tanesi tacir, komisyoncu ve milyoner gibi adamlardan gelmektedir. Fakat bu arada çok şayanı dikkat olan bir şey vardır.

Gretaya her gün gönderilen bin mektubun 350 tanesi hırsız, yankesici dolandırıcı ve katil gibi sabıkalılardan gelmektedir.

Mektupların hemen hepsi izdivaç talebinden ibarettir.

Greta Garbo bu mektupların hiç birini okumamaktadır.

On sekiz tane kâtip bunları her gün tasnif etmekte ve akşam üzeri de cöpcüye teslim etmektedir.

Beyaz perdede bazı filmlerin en hususî cihetleri seyredilirken, meselâ iki sevgilinin yapyalnız bulundukları hissi hâsıl olur. Halbuki hiç te yalnız değillerdir. Sahne vazıı, operatör, figüran ve daha bir çok kimselerin gözü önünde rollerini ifa ederler. Yukarıda Miryam Hopkins film çevirir-

Madge Evans

Madge Evans Hollyvood'un her sene ortaya attığı güzel ... lar demeti içinde en taze güller den biridir. İki sene evvel Loretta Young tazeliği ile kalpleri kendine bağlamıştı. Şimdi de Madge Evans.. Yirmi iki yaşında, fakat on sekiz gibi görünüyor. Kırmızıya yakın sarışın saçlar, çok koyu mavi gözler, kadife gibi cilt.. Boya asla.. Dünyanın en beyaz dişleri, en hoş tebessümü.. Sanki on sene evvelki Mary Pickford.. Şapka giymez, mücevher kullanmaz.. Akşamları bir suvareye gitti mi, herkesin canlandığı bir sıra da uyur. Küçücük bir kız gibi.. Hassatır, akşamları ay ışığında gezmesini sever. Ruznamei hayatını günü gününe yazar. Madge Nevyorku bir sene evvel terketmişti. Nevyork sahnelerinde isim ve şöhret bırakarak şehirden ayrılmıştı. Sinemaya daha beş yaşında iken başlayanlardandır. On üç yaşında iken Cohn Barrymore ile film çevirdi. İki sene sonra da Barthelmess ile bir film çevirdi. Bu film tutmayınca sinemayı bıraktı. Fakat tetkikatını bırakmadı. Seneler geçti. Artık Nevyork Brodvey sahnelerinde çalışıyordu. Bir gün tekrar küçük bir tecrübe filmi ve Hollyvood'da angajman..

Nevyorkta haftada 350 dolar kazanıyordu. Hollyvoodda haftada 500 dolar verdiler. Fakat genç kız sevdiği bir delikanlı için Nevyorku bir türlü bırakamıyordu. Onun için neş'esiz

Madge Evans

Hollyvood'ageldi. Muvaffakıyet kazanmak için uğraşmadı. Fakat muvaffakıyet ona koştu. Artık filmler biribirini takip ediyordu.

Ondan sonra gazeteler çeşit çeşit resimlerini bastılar. Etrafında yeni yeni insanlar peyda oldu. Nevyorktaki gençle geçen hayat ile buradaki hayat arasında ne büyük fark var. Onun için Madge daha şu genç yaşında aşk dâmına kapılmamağa azmetmiş artistlerden biri oldu, çıktı. Şimdi bir emeli var, Çok para kazanmak ve zengin olmak..

En çok neleri seviyorlar?

Bir Amerikan sinema mecmuası, büyük artistlerin en çok neleri sevdiklerini şöyle anlatıyor: Norma Shearer pijamaları, Wallace Beery keskin renkli kıravatları, Marion Davis pudrayı, Robert Montgomery kaşkolları, Lionel Barrymore bereyi, Joan Crawford pantoflaları, Marie Dressler ince çamaşırları, John Gilbert mavi gömlekleri, Buster Keaton golf oynamak için külotu, Ramon Novarro mükellef rop dö şambrları, Nils Asther pardesuyu, Greta Garbo kostüm tayyörleri Clark Gable ipek gömlekleri, William Haines sveterleri, Robert Frorey pipoları, Jeanette Mac Donald sürmeyi, Gloria Swanson kürkü, Buddy armoni

Mata Hari; Scotland Yard'dan geçerken..

O zamanki İngiliz mukabil casus teşkilâtı şefi hatıratını anlatıyor

[İngiliz mukabil casus teşkilâtı sabık reisi Basil Thomson Mata Hari hakkındaki hatıralarını şöyle anlatıyor.]

1916 senesi bidayetinde, Scotlend yard'daki yazıhaneme bir kadın girdi. Bu kadın bilâhara bütün dünyanın tanıdığı en mahir casuslardan kızıl dansöz Mata Hari idi.

Hatlarının inceliği, vücudunun levendliği, hülâsa kendisinden taşan esrarengiz bir cazibe insanı tecessüs ve hayrete düşürüyordu.

Bir kaç sene geçirdiği hayat, güzelliğini yıpratmış olmakla bereber, gözleri siyah ve parlaktı. Derhal bu kadının erkekleri doğrudan doğruya kolaylıkla baştan çıkarabileceğine inandım.

Mata Hari "şüpheli", hem de çok şüpheli kadınlardandı. altı ay kadar evvel, kendisinin Madrit'te angajmanlarına göre dansözlük ettiği zannedilirken, hakikatta Almanya hesabına casusluk eden tehlikeli bir kadın olduğu öğrenilmişti.

Fransa o zamanlar Alman casuslarından haylı zararlar görmüştü. Bunlardan bir çoğu noktai hareketi olan İspanya'yı intihap etmişlerdi. Mata Hari de öyle..

Ben kendisinden bahsedildiğini çok işitmiştim. İlk zamanlar bizi de kafese koyacağını zannediyordum. Biz dört erkektik. Kafamızın içini kazıyor, hakikatı öğrenmeğe çalışıyorduk. Aldanmışım. Mata Hari bir iş kadını olmak hudutlarından çıkmadı.

Filvaki Mata Hari bizi görmeğe gelmiş değildi. Madrit'ten hareketinden beri yeni ne fenalık yapacak diye, anlaşılması için müteadiyen takip ve tarassut altında idi.

Madrit'te gördüklerimiz ve işittiklerimize nazaran Mata HariAlman casus teşkilâtı zabitlerile görüşmek ve İspanya'da öğrendiklerini bildirmek üzere Holanda'ya gidiyordu.

Bu kadının hayatı da meraklıdır. Holanda'da Holanda'lı bir baba ve Cavalı bir kadından doğmuştur. Pek genç yaşta iken Holanda'lı bir bahriye zabiti ile evlenmişti. Asıl ismi Margueritte Gertrude Zelle idi. Ne de olsa kanında karma karışık unsurlar vardi. Menşeinin Şarklı olduğu inkâr edilemezdi. Pars gibi mevzun bir yürüyüşü vardı. İsminin manası da şudur: "Sabahın gözü"

Kemali nezaketle:

— Oturunuz madam, dedim.

Başile hafifçe selâmladı ve oturdu. Ciddî bir imtihana hazırlandığı anlaşılıyordu. Kendisini Holanda'ya götürecek vapurdan kaçırıldığı dakikadan beri bu imtihana hazırlanmıştı.

Sakin ve müsterih

Sormağa başladım:

— Bazı suallere cevablarınızı almak için buraya kadar zahmetinizi rica ettik.

Fransızca olarak:

— Evet, ben de öyle düşündüm, dedi.

— Evvelâ Madrit'te ne ler yapmış olduğunuzu öğrenmek istiyorduk.

— Efendim, bunu herkes biliyor. Bütün dünyanın malûmudur ki ben bir dansözüm.

— Evet, onu da biliyoruz. Fakat siz dansözden başka da bir şey değil misiniz?

Mata Hari gülümsedi:

— Hayır, hayır efendim, dedi, böyle bir rivayet var. Çünkü benim perestişkârlarım çoktur. Bazan bunlar biribirlerini kıskanıyorlar.

— Madrit'te Von Kalle ismindeki birisini tanımıyor musunuz?

Bir iki saniye düşünür gibi oldu, sonra cevap verdi:

— Ah, evet! Zannedersem Alman sefarethanesinin mensuplarındandır. Fakat ben kendisine ancak gece yemeklerinde tesadüf ederdim.

— Von Kroon isminde birisini tanımıyor musunuz?

— Evet, öteki ile beraber görmüştüm.

Eğer bidayette Mata Hari'nin iştirak cürmü hakkında şüphem oldu ise de, harikulâde soğuk kanlılığı ve nefsine hâkimiyeti karşısında bu şüphelerim adeta zail oldu. Halbuki kendisine söylemediğim daha çok şeyler biliyordum. Fakat kadın gayet mahir davranıyordu. Hattâ hilelerinden birini istimal edecek vaktin geldiğine de hükmetmişti.

Baş başa

Gülerek:

— Ben meseleyi şöyle anlıyorum, dedi, siz beni bir Alman casusu zannediyorsunuz. Onun için sizinle baş başa konuşmak isterim.

Bu nevi teşebbüsler benim yazıhanemde sık sık vaki olmuştur. Bilhassa kadınlar karışık ifade verecekleri zaman böyle yaparlar. Bu talep üzerine odadakileri çıkarttım. Sadece Mata Hari ile benim kadar alâkadar olan bir bahriye zabitini bıraktım.

Mata Hari bu zabite şüpheli bir nazarla baktı.

— Ben sizinle yalnız konuşmak istiyorum, dedi.

— Madam, bu vaziyette meslekdaşım ve ben resmen bir tek şahıstan başka bir şey değiliz, dedim.

Kadın bir kere daha güzel omuzlarını silkti. Bir müddet sesini çıkarmadı ve sonra anlattı:

— Size bir itirafta bulunacağım. Evet ben bir casus kadınım. Fakat Almanya hesabına değil. Ben Fransa için çalışıyorum ve vazifem de pek tabii olarak Alman cemiyetlerine karışmaktır. Onlar kendilerine muhabbetkâr olduğumu zannediyorlar. Onun için çok şeyleri benden saklamıyorlar. Yoksa ben bir şey öğrenemezdim.

Bu mülâkat dostane bir şekilde nihayet buldu. Fakat Mata Hari'yi bittabi uzaklaştırmadık. Londra'da alakoyduk. Maksadımız noksan kalan malûmatımızı tamamlamaktı. Böyle olunca da şüphelerimiz büsbütün kuvvet buldu. Bu kadar mahir bir kadının bütün harekâtını tarassut etmek cidden müşküldü. Dansöz olduğu ve bi taraf bir memleket tebaasından bulunduğu için, bütün Avrupa'yı dolaşmakta müşkülât çekmiyordu.

Meselâ harp başladığı zaman kendisini Berlin'de zannederken, Mata Hari Paris'e geliyordu ve orada ikinci şubenin memurları tarafından sıkı bir tarassut altına alınıyordu.

Haklı veya haksız Fransızlar Mata Hari'nin muttefik orduların sağ cenahına ait mühim harekât plânlarını ele geçirmiş olduğuna kani idiler.

İspanya'ya gidiş

Fakat Mata Hari hakkında bir karar verilmek üzere iken genç dansöz Fransayı terketti. Madride gittiği öğrenildi. Orada biri Alman sefarethanesinin ataşe navalı, ötekisi ataşe militeri olan Von Kalle ve Von Kroon ile sık sık bulunduğu görüldü.

O zamana kadar hakkındaki şüpheler hep tahmini idi. Skontland Yarda ikinnci defa geldiği zaman kendisini daha sıkı bir isticvaba tabi tuttuk. Bağajlarını aradık. Hiç bir şüpheli vesika bulamadık. Gizli mürekkeple yazılar yazılması ihtimalini düşünerek çamaşırlarını tahlil ettirdik. Hayır, hiç bir şeyler yok! Onun için kendisini muvakkaten serbest bırakmağa mecbur olduk.

Dedim ki:

— Sizi serbest bırakıyoruz. Fakat Holanda'ya gitmek için değil.. İspanya'ya döneceksiniz. Ve size yaptığınız işlerden vaz geçmenizi halisane tavsiye ederim. Beni dinlemezseniz, artık ölümü beklemek te sizin hakkınız olur.

Mata Hari ciddî bir tavır aldı. Menhusenin tam manasile artist olduğuna şüphe yok.

— Size bütün kalbimle teşekkür ederim, dedi, söylediğiniz gibi yapacağım. Eğer tehlikeli münasebetlerde bulundumsa, bu münasebetleri keseceğim. Size namusum üzerine söz veriyorum.

Bu sefer de yakayı kurtarmıştı. Kendisini İspanya'ya götürecek vapura bindi.

Yeniden şüpheler

Bir ay sonra tekrar Fransız hududunu geçerek, eski işlerine devam ettiğini öğrendik. Böyle bir kadını ne yapmalı?

Madrite azim bir para ihtiyacı ile döndüğü anlaşılıyor. Bittabi yardım için Alman sefarethanesindeki dostlarına müracaat etti. Mata Hari'nin "şüpheli,, olması bu dostların umurunda değildi. Tehlike varsa, kendisi içindi. Halbuki onlar rahatta idiler.

Almanların artık bu kadından yakayı sıyırmak istemiş olmaları da varittir. Çünkü Mata Hari gibi bir casus düşman eline geçti mi, ne kadar belli etmemeğe çalışsa, bir çok şeyler belli eder.

Bittabi Paris'e gelişi gözden kaçmadı. Daha hududu geçer geçmez mütemadiyen takip ediliyordu. Maamafih bir iki hafta her şey yolunda gitti.

Fransız zabitasının resmi adamları tarafından gördüğü samimî muameleye aldanarak, Madrit'teki Almanların talep ettiği malûmatı toplamağa kalkıştı.

Tevkifine çok hayret etmiş olması ihtimali de vardır. İkinci şubenin memurlarını bir kaç defa aldattıktan sonra, daha birkaç defalar da aldatabileceğini zannediyordu.

Mata Hari gizli Alman teşkilâtı hesabına çalışmak ve buna mukabil " H. 21,, müstear ismile para almakla itiham edildi. Fransızlar Mata Hariyi bir çok noktalardan mahvedecek müthiş bir dosya vücude getirmişlerdi.

Eğer hakkındaki ittihamlar doğru ise, Mata Hari bir kaç bin Fransız neferinin ölümüne sebep olmuştur.

İngilterede biz, Fransa kadar casuslardan ıztırap çekmedik. Adamlarımız, coğrafi vaziyeti itibarile bizi casus salğınından uzak tutuyor. Bir casus İngiltere'ye gidebilir, fakat çıkamaz.

Son tebessüm

Mata Hari hüküm giymezden evvel, uzun müddet Saint Lazarre hapishanesinde kaldı ve bu mevkufiyet devresi güzelliğini bozdu.

Divanı harpte mümkün olduğu kadar kendisini müdafaa etti. Vekili en son gayretini sarfetti. Fakat dosya müthişti. İttiham ağırdı. Divanı harp heyeti müzakereye çekildiği zaman, avukat ayağa kalktı ve yanına gelerek kulağına eğildi! "Cesaret kızım,, dedi.

Heyet, müthiş bir sükûnetin hüküm sürdüğü salona avdet etti. karar okundu. Mata Hari hapishaneden Vincenne'a gönderilecek ve orada kurşuna dizilecekti.

Dostları kadını kurtarmak için her yere baş vurdular. Hiç birinden netice çıkmadı. Ümitler her gün biraz daha azalınca, casus kadın tahamül edilemez bir hale geldi. O kadar ki ancak idamından sonra, muhafızları rahata kavuştular.

Muhakeme ile hükmün infazı arasından üç ay geçti. Mata Hari nin ölümüne şahit olan bir Fransız zabitinden şu teferruatı dinledim.

— Sabah sat altıdan az sonra, kendisini otomobille Vincenn'a getirdik. İki asker, bir katolik rahip ve avukatı kendisine refaket ediyordu. Gayet ihtimamla geyinmişti. Şapkasının zerafeti, bu idam dekoru içinde tezat teşkil ediyordu. Bir elinde bir çift uzunca eldiven tutuyordu. Eğer korktu ise, korkusunu sun'i bir neş'e ile setretti. Rahibin son hizmetini kabul etmedi. Zabit kendisine hazırlanan yerde durmasını söyledi. Sesini çıkarmadan durdu ve hattâ o sırada bile hiç bir korku alâmeti izhar etmedi.

İdam edilirken, kendisine kurşun sıkan müfrezeye puseler gönderiyordu.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Doktorların Mecburî hizmeti

(Başi 1 inci sahifede)

etlerinde talebe yurdunda geçirmiş bulundukları zamanın "tatil zamanları dahi dahil,, iki sülüsü kadar bir müddetle Sıhhiye vekâletinin lüzum göreceği mahallerde hizmet ifasına mecbur tutulmuşlardır.

Ancak bu kabil talebenin yurtta geçirmiş bulundukları zaman ne olursa olsun mecburî hizmet müddeti bir seneden az olamıyacaktır. Mecburî hizmetlerini ifa etmek üzere tayin edildikleri yerlere giden tabiplere azimet harcırahı ve mecburî hizmetlerini ifa ettikten sonra Sıhhiye vekâletine berveçhi peşin malûmat vermek şartile serbest mesleğe avdet eden tabiplere ihtiyarî ikamet edecekleri yerlere kadar avdet harcırahı verilecektir.

Harcırah

Ancak işbu harcırah tabiplerin bulundukları yerlerden hükûmet merkezine kadar olan harcırah istihkakını geçemiyecektir. Mecburî hizmetten imtina eden tabipler yurtta kendileri için sarfedilen paranın iki mislini defaten vermeğe mecbur tutulmuşlardır.

İnzibatî sebeplerle yurttan çıkarılmış olan talebe bir tirimestr müddetince fakültede tedrisata kabul olunamıyacaklardır.

Lâyihaya bir de muvakkat madde ilâve olunmuştur.

1932 senesinden evvel neş'et edenler

Madde aynen şöyledir:

"1932 senesinden evvel İstanbul Tıp fakültesinden veya ecnebi darülfünunlarından neşet etmiş bulunan tabipler yalnız bir senelik mecburî hizmete tâbidirler. Sıhhî bir mazereti olmaksızın bu hizmeti ifadan istinkâf eden tabipler, 2 sene müddetle icrayı san'atten menolunurlar. Leylî talebe yurduna dahil olarak tıp tahsiline devam etmiş olanlar bu hükümlerden müstesnadır.,,

Heyetimizin Moskova'da Ziyaretleri

(Başi 1 inci sahifede)

mal ve Başvekil İsmet Paşalar Hazeratı ve Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyfendi ile Türkiye cümhuriyeti isimlerine izafe edilmiş olan yarışlar ile süvari kıtaatının talimleri çok hususî bir alâkayı mucip olmuştur.

İnkılâp müzesini ziyaret

MOSKOVA, 30 A.A. — Türk gazetecilerinden bir kafile ile Türk meb'usları İnkılâp müzesini ziyaret eylemişler ve orada bâşta M. Mitzkevitch olmak üzere müze idare heyeti azaları tarafından istikbal edilmişlerdir. Misafirler müzede bir buçuk saat kalmışlar ve avdetlerinde kendilerine birer albüm verilmiştir.

Türk misafirlerinin diğer bir kafilesi de Lenine'in mezarını ziyaret etmiştir.

Kızıl Ordu evinde öğle ziyafet

MOSKOVA, 30 A. A. — Dün Kızıl ordu Harbiye Halk komiseri M. Vorosilof tarafmdan Kızıl Ordu evinde verilen öğle ziyafetinde başta İsmet Paşa Hazretleri bulunmak üzere bütün Türk misafirleri ispatı vücut etmişlerdir. Bu ziyafetle Sovyet Sosyalist İstihadı Cumhuriyetlerinin harp inkılâp meclisi azaları, M. Litvinoff'un riyasetinde hariciye halk komiserliği kollej erkânı ve Sovyetler deniz ve kara muhtelif şubelerinin yüksek rutbeli zabitleri hazır bulunmuşlardır.

Yemek esnasında hoşamedi nutkunu irat eden M. Vorosilof 12 seneden beri iki milleti birbirine bağlayan dostluğun iki devlet arasında ki mevcut derin samimiyet hisleriyle terfik edilmiş olduğunu söylemiştir. Mümaileyh İsmet Paşa Hazretlerinin delâletleriyle yeni Türkiyenin Büyük Gazi Mustafa Kemal Hazretlerini selâmlamağa muvaffak olduğundan kendini bahtiyar telâkki ettiğini ve Muzaffer Türkiye inkılâp ordusunun teşkilâtçılarından birisi olan kahraman Başvekil İsmet Paşa Hazretlerini selâmlamak talihine nail bulunduğundan ayrıca memnuniyet duyduğunu ve M. Litvinof'un terki taslihat mücadelesinde silâh arkadaşı olan Tevfik Rüştü Beyfendiyi ve Moskovaya gelmiş bulunan Türk misafirlerini ve Büyük Millet Meclisinin azaları meb'usları, Türk edebiyatçı, gazeteci ve mutahassıslarını selâmlamakla iftihar hissettiğini ifade etmiştir.

Harbiye komiserinin nutku

Harbiye Halk komiserinin nutku yaşasın sesleriyle karşılanmıştır.

İsmet Paşa Hazretleri verdikleri cevapta M. Vorosilof'a gösterdiği hüsnü kabulden dolayi teşekkür etmiş ve şunları söylemiştir:

" Müstevlilere karşı inkılâp mücadelesi yolunu geçmiş bulunan memleketlerimiz büyük sulh mefkûresi için mücadele eden iki memleket orduları arasında tabii olarak dostluk hislerini doğurmaktadır. Sulh mefkûresi yolundaki bu müşterek mücadele iki memleket arasındaki hissiyata başka bir samimiyet katmakta ve milletlerimizi mütekabil muvaffakiyetlerinden memnun olarak kendi memleketlerinin faaliyetlerini yorulmaksızın takibe mecbur eylemektedir. Bu an'anevî hissiyat hali hazırda mevcut olduğu gibi daima da muhafaza edilecektir."

İsmet Paşa'nın cevabı

İsmet Paşa Hazretleri iki memleket ordularının sulhü muhafaza için bir âmil olduklarını ve kendi memleketlerinin inkılâplarını müdafaayı bir vazife bildiklerini ve kendilerini zafere isal eden şeyin mefkûrelerine mecburiyet olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"Ben kendim de eski bir asker olmak hasebile, teknik ve askerî tekemmülâta bakmaksızın insanın asker işlerinde oynadığı başlıca rolü pek iyi bilirim. Büyük inkılâp ve sulh mefkûresine meclûp olan Türk ve Sovyet insanı, bundan dolayıdır ki namağlûpturlar.,,

İsmet Paşa Hazretleri, sözlerine hitam verirken Sovyet inkılâbının büyük şefi M. Staline, Sovyet ittihadı reisi M. Kalenine, Kızıl Ordunun yüksek teşkilâtçısı M. Voroşilof'u ve hazır bulunan bütün Kızıl Ordu kumandanlarını selâmlamıştır.

Yemekten sonra Türk misafirler Harp Komiserliğinin muhtelif fennî şubelerini ve Kızıl Ordunun fikrî mesaisini teşhir eden Kızıl Ordu evinin daimî sergisini ziyaret etmişlerdir.

M. Kalenin 'in evinde

MOSKOVA, 30 (A.A.) — Bugün M. Kaleninin ikametgâhında İsmet Paşa Hazreterile Tevfik Rüştü Beyefendinin şereflerine bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Bu ziyafette Hüseyin Ragıp Bey, Recep Bey, Ali Bey ile M. Stalin, M. Molotof, M. Voroşilof, M. Enoukidse, M. Litvinof, M. Krestinski, M. Karahan ile M. Stomoniakof ve M. Suriç ve diğer şahsiyetler hazır bulunmuşlardır.

Bir Romen Kafilesi Daha geldi

(Başi 1 inci sahifede)

da bir gezinti yapılacaktır. Perşembe günü seyyahlar serbest kalacaklar ve cuma günü Köstence'ye avdet edeceklerdir.

Bulgar profesörleri

Şehrimizde bulunan Bulgar profesörleri dün sabah kız muallim mektebine giderek beden terbiyesi dersinde hazır bulunmuşlardır. Kendilerine başmüfettiş Selim Sırrı B. izahat vermiştir. Bulgarlar buradan Pertev niyat lisesini ziyaret etmişler ve öğle yemeğini lisede yemişlerdir. Öğleden sonra erkek muallim mektebine giderek derslere girmişler ve mütea kiben Sultan Ahmet meydanındaki Dikili taşı tetkik etmişlerdir. Buradan da İstanbul lisesine gitmişler ve mektepte bir müddet kaldıktan sonra Darülfünunu ziyaret etmişlerdir. Darülfünunda hocalar ve talebe tarafından hararetle istikbal edilmiştir. Misafirler ihzar edilen büfede izaz ve ikram edilmişlerdir. Bu sırada Edebiyat fakültesi reisi Muzaffer B. türkçe bir nutuk irat ederek kendilerine teşekkür etmiş ve aynı ırktan olan iki kardeş millet arasında husule gelen ilmî temasların her sahada akisler bırakacağını söylemiştir. Muzaffer B. nutkunu müteakiben fransızcaya tercüme etmiş ve şiddetle alkışlanmıştır.

Sofya Darülfünunu emini M. Boğdan Filof da bilmukabele fransızca bir nutuk irat ederek aynihis ve fikirleri perverde etmiştir. Bundan sonra Türkiyede tahsilde bulunan Bulgar gençleri namına M. Vasiliyef bir hitabe irat ederek Darülfünunumuzdan sitayiş ve hararetle bahsetmiştir. M. Vasiliyef hitabesini bulgarca irat etmiştir.

Geç vakit çay merasimine samimî bir surette nihayet verilmiştir.

Bulgar profesörleri bu sabah berayı tetkik ve tenezzüh Bursaya hareket edeceklerdir.

Evvelce gelenler

Evvelki gün şehrimize gelen 80 Romen talebe dün sabah Darülfünunu ziyaret ederek Türk talebe arkadaşlarile görüşmüşlerdir.

Romen ziraat mektebi talebesi de geldi

Romanya Ziraat mektebi talebesinden 52 kişilik bir kafile de dün trenle şehrimize gelmiştir. Talebe prof. M. Arva'nın idaresi altında bulunmakadır, şehrimizde beş gün kalacaklar ve Ziraat ve Orman mektebini ziyaret edeceklerdir. Romen talebesi evvelâ Bulgaristana gitmişler ve Sofya, Rusçuk, Filibe de bir kaç gün kalarak Ziraat ve Orman mekteplerini ziyaret etmişlerdir.

Falih Rıfkı Beyin eserleri

1 — Denizaşırı

Cenubî Amerikayı anlatan yegane türkçe kitap: Yeni yazı ile basılmış kitapların en nefisi. Papyekuşe üzerine tabedilmiş müteaddit resimler.

2 — Faşist Rom Kemalist Tirar ve Kaybolmuş Makedonya

Faşist İtalyadan, inkılâpçı Arnavutluktan ve bizden sonraki Makedonyadan bahseden yegâne türkçe kitap.

3 — Yeni Rusya

Rus inkılâbından, bolşeviklerin terbiye ve telkin metotlarından, Rus inkılâbının bugünkü vaziyetinden bahseden yegâne türkçe kitap.

Bu eserlerin hem san'at, hem fikir kıymetleri vardır. Yeni yazı ile herkesin hem lezzet, hem istifade ile okuyacağı en iyi kitaplar bunlardır.

Hepsi Muallim Halit kütüphanesinde bulunur.

Kanlı hadisenin İkinci şehidi

(Başi 1 inci sahifede)

ri refikasına ölümünden sık sık bahseder:

— Ben ölürsem sizin haliniz ne olur? diye söylenirmiş. Çarşamba evden çıkıp gitmiş. Ertesi gece işbaşında olduğu için evde kimse merak etmemiş. Bu beklenmiyen feci akibet aile efradını şaşkına döndürmüştür. Şakir B. çok namuslu ve doğru bir memurdu. Arkasına on para bırakmamıştır.

Hakkı B. in ailesi

Merhum İsmail Hakkı Beye gelince merhumun bir validesi ile refikası ve bir buçuk yaşında bir kızı vardır. Garip bir tesadüf eseri olarak Hakkı Beyin pederi de bundan 26 sene evvel bir vinç darbesile yaralanarak vefat etmişti. Asıl fecii, Şakir Beyin refikasının üç ve Hakkı Beyin refikasının iki aylık hâmile olmalarıdır.

Şeririn hüviyeti anlaşıldı

Bu kanlı facianın maalesef diri olarak ele geçmiyen faili hakkında yapılan tahkikattan tebellür eden bazı kanaatleri dünkü nüshamızda yazarken katilin Bulgar olduğu neticesine varıldığını yazmıştık. Şeririn hüviyeti, kat'i olarak dün tesbit edilebilmiştir.

Zabıta ve Adliye vak'a ânından beri iki cepheden tahkikatı derinleştirmekte idi.

Şerirle Yenicami merdivenlerin de ilk defa karşılaşan polis Osman Ef. şerire yüzünü iki elile kapamış bir vaziyette tesadüf ettiğini, yanına giderek:

— Kimsin? burada ne arıyorsun? diye sorması üzerine herifin anlamadığı bir lisanla cevap verirek memurun göğsüne bir yumruk savurduğunu ve Osman Ef. nin yere yuvarlanmasından bilistifade kaçmağa başladığını söylemektedir.

Katilin hüviyeti dün morgta yapılan bir teşhis neticesinde anlaşılmıştır.

Şeririn tahnit edilmiş cesedi, morgda teşhir edildiği sırada bir çok eski zabıta memurları cesedin yanına yaklaşarak eşkâlini tetkik etmişlerdir.

328 de bir daha gelmiş!

Bu meyanda eski memurlardan mütekait bir zat, cesedi bir müddet tetkik etmiş ve sağ gözünün takma olduğunu görünce kendisini derhal tanımış ve şeririn 328 senesinde İstanbula bir kere daha Bulgaristandan firar suretile geldiğini, o tarihte takibatına kendisinin memur olduğunu söylemiştir. Yapılan teşhise göre şerir Solon Marselyos isminde biridir. Bulgar milli bankasında yapılan bir soygunculuk vak'asının failidir ki bu şerir, vak'a esnasında atılan bir kurşunla gözünden yaralandığı ve bu tarihten sonra gözünün birini camdan yaptırdığı için cam göz lâkabile anıldığı anlaşılmıştır.

Merkumun bu sefer İstanbula gelişindeki hakikî gayesi henüz taayyün etmemiştir.

Sıra kahvelerde

Solon Marselyosun Seyrisefain karşısındaki sıra kahvelerde dört geceyi masa üstünde uyuklayarak geçirdiği ve kahve parası verecek altı kuruşu olmadığı için; kendisini sıkıştıran kahveciye yarı işaretle ve yarı çetrefil bir türkçe ile:

— Bir ahbabım var! Nerdeyse gelir kahve parasını ondan alacağım dediği tesbit edilmiştir.

Solonun vaktile İtalyada da mühim bazı soygunculuklar yaparak İtalyan zabıtasını hayli zaman uğraştırdığı da söylenmektedir.

Fazlı B. ne diyor!

Vali muavini Fazlı Bey, katilin hüviyeti hakkında sorduğumuz suale cevaben demiştir ki:

— Katilin Solon Marselyos isminde biri olduğu hakkında bir ihbar vardır. Bu ihbar tetkik edilmektedir."

Diğer taraftan şeririn geçenler de yakalanan Macar kasa hırsızlarile de iştiraki olduğu hakkında da bir ihbar yapılmıştır.

Hakkı Beyin cenazesi

Merhum pasaport memuru İsmail Hakkı Beyin cenazesi dün binlerce vatandaşın gözyaşı arasında çok hazin bir surette kaldırılmıştır.

Merhumun Türk bayrağına sarılmış olan tabutu dün öğleden sonra saat üçte Alemdar sıhhat yurdundan kaldırılarak Beyazıt camiinde cenaze namazı kılınmıştır. Cenaze alayı, Beyazıttan Bakırcılar içi, Eminönü, Balık pazarı tarikile Eyübe nakledilmiştir. Merhum ölmezden birkaç saat evvel bazı vasiyetlerde bulunmuş ve bu meyanda cenazesinin Eyüpte, pederinin mezarı yanına gömülmesini söylemiştir.

Merhumun bu son arzusu bu suretle yerine getirilmiştir.

Cenazede Vali Muhiddin, vali muavini Fazlı, C. H. Fırkası idare heyeti reisi Cevdet Kerim, Polis müdürü Ali Rıza Beylerle kaza kaymakamları, Fırka kaza teşkilâtı reisleri Polis müdür muavini ve şubeleri müdürleri, Polis müfettişleri merkez memurları, serkomiser ve komiserler ve yüzlerce resmi ve sivil polis memurları bulunmakta idi.

Cenazeye Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B. le C.H. Fırkası, Polis dördüncü şubeden merhumun arkadaşları, Taksim, Beyoğlu, Eminönü polis merkezleri namına birer çelenk gönderilmişti.

Cenaze mezara indirilirken güzel sesli hafızlar aşır ve bir hoca Ef. tarafından dualar okunmuştur. Vali muavini Fazlı B. merhumun mezarı başında bu vazife kurbanının yaptığı hizmetlerden bahis kısa fakat müessir bir hitabe söylemiş ve hazırun bundan sonra merhumun toprağını gözyaşlarile sulayarak mezarlıktan ayrılmışlardır.

Düzce icra memurluğundan: İcra dairesi tarafından deynin temini istifası için satılması takarrür eden gayri menkûl hissedarlarından olup mahalli ikameti meçhul bulunan Düzcenin Cedidiye mahallesinden Hacı İshak bey oğlu Celâlettin ve İstanbullu Tütün tüccarından Emin Kâzım efendilere tebliğ mekamına kaim olmak üzere Gayri menkûl malların açık artırma ilânı. Açık artırma ile paraya çevrilecek gayri menkûlün ne olduğu Düzce Tapu sicillinin Haziran 928 tarih ve 16 numarada kayıtlı tarlanın dörtte bir hissesi Gayrı menkûlün bulunduğu mevki, mahallesi sokağı numarası: Aziziye kariyesi kırız dibi mevkiinde. Taktir olunan kıymet: beher dönümü kırk liradır. Artırmanın yapılacağı yer, gün, saat: Düzce İcra dairesi 28-5-932 cumartesi saa 14 te. 1 — İşbu gayrı menkûlün artırma şartnamesi 18-5-932 tarihinden itibaren 931-862 No: ile Düzce İcra dairesinin muayyen numarasında herkesin göre bilmesi için açıktır ilânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler işbu şartnameye ve 931-862 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir. 2 — Artarmaya iştirak için yukarda yazılı kıymetin yüzde 7-5 teminat göstereceklerdir. 3 — Hakları Tapu sicilile sabit olmayan ipotekli alacaklılar diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evraki müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder aksi halde hakları Tapu sicilile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. 4 — Gösterilen günde artırmaya iştirak edenler artırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar üstünde bırakılan gayri menkûlün bedeli zamanında verilmezse gayri menkûl ikinci bir artırma ile satılır ve bedel farkı ve mahrum kalınan yüzde beş faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur beş numaralı fıkradaki şart tahakkuk etmek kaydile üç defa bağrıldıktan sonra gayri menkûl en çok artıranın üstünde bırakılır şart tahakkuk etmezse artırma geri bırakılıp alıcı taahhütlerinden kurtulur ve teminatta kalkar. 5 — Artırmanın birinci veya ikinci olmasına ve gayri menkûle tealluk eden kanuni hakka ve satış tarzına göre diğer şartlar. Yazılan tarla yukarda gösterilen 28-5-932 tarihinde Düzce icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen artırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

Doktor

Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartman No. 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398.

Muhabir mektubu

En çok yaşayabilen köylüler neredeler?

Ereğli köyü ahalisi arasında 100-90-80 yaşında adamlar pek çok var

EREĞLİ: İzmit Körfezi dahilindeki meşhur köylerden birisi de Ereğlidir. Etraftan çok methini işittiğim için buraya geldim. Kocaeli vapurları buraya uğradıklarından seyahat pek kolay ise de vapurdan sahile çıkmak oldukça tehlikelidir. Çünkü küçük bir balıkçı kayığına istiabından fazla eşya ve insan doldurmakta olduğundan batmak tehlikesi her zaman vardır! Ben de az daha batacaktım, bereket versin ki bir hamle ile tekrar vapura tırmana bildim de kurtuldum ve ikinci defa boş bir kayığa muhafaza memuru Lûtfi Efendi ile binerek rahatça çıkabildim.

Lûtfi Efendi

Kayıktan çıkınca bir kahvesini içmek için beni davet eden Lûtfi Efendi ile birlikte hanesine gittim. Bu muhterem ailenin müteva zi köşesinde izaz ve ikramın yüksek hamleleri altında ezildim kaldım. Odanın içinde yanakları kırmızı, elbiseleri temiz, şen ve insana yakın 7 çocuk gördüm ve kimindir diye sordum ben bunları mahalledeki komşu çocuklarının oynamak için toplandıklarını zannetmiştim. Meğerse bunların hepside Lûtfi Efendinin yavruları imiş! Daha iki taneside mektepte imişler! Henüz üç aylık ola bir bebeğinde salıncağı odanın içinde sallanıyordu. Lûtfi Efendi 42 lira maaş aldığı halde 9 çocuk iki de kendileri on bir nüfus kıt kanaat idareye uğraşmaktadır. Çocuklar mekteplerde birinciliği ihraz etmişlerdir. Bu kadar külfet ve zahmetle barı maişet altında ezilmekte bulunan Lûtfi Efendi hâlâ evine misafir kabul etmek için çoluk çocuklarile kapılara dükülmektedirler.

Orduya düzünelerle asker yetiştiren bu muhterem aileye hükûmetçe daimî bir muavenette bulunulması ve bu gürbüz ve zeki çocukların yetiştirilmesi için de meccanı mekteplere kabulü ve kendilerine şu emsalsiz bereketi tenasülden dolayı mükâfatlar itası çok yerinde ve çok isabetli bir şefkat olur.

İştigâlat

(210) hanede (850) nüfustan ibaret olan Ereğli halkı balıkçılık ve meyvacılıkla iştigâl etmektedirler. Bunların motörleri, alamanaları, fırfılları ve balıkçılığa mahsus her türlü takımları vardır. Burada Levrek, Barbunya, Kefal, Palamut, Torik, Uskumru, Pisi balığı, Kırlangıç, İstakoz, Böcek (iki üç okka gelir), Lufer, Sinarit, ve Mercan gibi 44 cins balık çıkar. Kadınları bağ bahçe ile birde ağ yapmakla meşguldurlar. İki üç halı tezgâhları da vardır. Erkeklerden 170 kişi balıkçılık yapmaktadırlar.

Kahvehaneler

Burada 4 kahvehane varsa da hiç birinde ne tavla ve ne iskambil ve ne de lukum ve gazuz bulunur! Burada çay ve kahveden başka bir şey bulunmaz. Bu çalışkan halk uyunlarla kat'iyen meşgul olmazlar. Çünkü ötedenberi adet olmamıştır. Doktor, eczane ve hamam yoktur. Yalancılık bilmezler ve borçlarına sadıktırlar. Babası vefat etse bile oğlu borcunu verir. Namaz ve oruçlarına çok devamlı ve çok güzel ahlâklı insanlardır.

Bir cevelân

Yunan sürüleri İzmit'ten kaçarken bu köyüde kâmilen yakmışlardır. Yalnız bir minarenin gövdesi kalmıştır. Burada köy manzarası yoktur. Memleket büyücek bir kasaba halindedir. Evler iki katlı yarım kâgirdir. Ancak şurası şayanı müahezedir ki köy yandıktan sonra sokakları genişletip asrî bir şekil vermemişler de yandan evvelki fena şekilde tekrar inşa etmişlerdir. Acaba bu köyüde neden bir yol gösteren olmamıştır?

Çarşıyı, dükkânları kahvehaneleri ve şehrin haricindeki mektebi muhtar Bekir ve kümrük memuru Lûtfi Efendilerle gezdim, dolaştım. Çarşının ortasında eski bir şadırvan ve etrafında 5 bakkal, bir kunduracı, bir fırın, 4 kahvehane, bir berber ve bir camiişerif vardır.

Ahlâk ve seviye

Burada işret, kumar ve fuhşiyat gibi ahlâksızlıklar meçhuldur. Dedikodu bu sene başlamıştır. Sebebi bu sene kış çok sürekli olduğundan halk kahvehanelerde işsiz kalmışlar ve buyüzden dedikodu hastalığına müptelâ olmuşlardır! Buranın ağaları işittiğime göre ikiye ayrılmışlardır. Beyinlerinde imtizaç ve ittifak kalmamıştır. Bunlar bir araya gelerek

Umumî muhabirimiz Karamursal köylerinde

memleket ve halk için hayırlı bir iş yapmağı düşünmezlermiş. Bu ağalar biribirlerile barışıp can ciğer olurlarsa hem kendileri ve hem de köyleri müstefit olur. Seviye itibarile diğer köylerden daha münevver ve uyanık olan bu köy halkının yekvücut ve mümtaziç olmalarını dileriz.

Mektep

Köyün mektebi 4 sınıflı ve üç muallimlidir. 104 talebesi vardır. Fakirler % 5 dir. Bu mektep köyler tarafından (15,000) liraya yapılmış ise de henüz hariçten sıvanmamıştır. Halk dershanelerinde (20) kadın (40) erkek okutturulmuştur. Mektebin tavanları pek yüksek düşmüştür. Kış teneffüshanesi, dahili merdiveni ve helâları yoktur. Muallimlere mahsus yapılan apartımanda oturulmayacak bir şekildedir. Yazık 15,000 liraya!!...

Köy sandığı

Buranın köy sandığı (15,000) liraya bir mektep, 12,000 liraya bir cami, 260 metre tulünde bir rihtim, 200 liraya bir umumî helâ yaptırmış ye 1,500 servi ağacı dikdirmiş, (2,000) daha dikdirmek üzere bulunmuştur.

Tulü ömür

Burada su ve hava çok güzel olduğundan tulü ömürle muammer olanlar çoktur! 100 yaşında, 80 ve 90 yaşlarında bir çok ihtiyarlara tesadüf olunmaktadır. İzmitten bir doktor 25 liraya Kamursaldan 5 liraya geliyormuş. bunların motör ve atları ahali tarafından tedarik olunduğu halde böylece çok para istemelerinden şikâyet olunmaktadır.

Dertleri

Burada bir iskele olmadığından vapurlar yanaşamamakta ve tahmil ve tahliye pek zorlukla yapılmaktadır. Mektebin ikmali nevakısı ve bir motör pomp müba yaası, bir köy odasının inşası, elektrik tesisatı halkın en birinci ihtiyaçlarındandır. Hiç bir tarafa köy yolu olmadığından dolayıda sıkıntı pek ziyadedir.

Ragıp KEMAL

Halkevi

Çarşamba günü Halkevi umumî idare heyeti içtima ederek nizamnameyi tesbit edecektir. Yakında müze ve sergi şubesi de teşekkül edecektir.

Moskovada yeni bir gar

Moskovadan durmadan geçen yolcuların en ziyade nazarı dikatlerini celbeden mahzurlardan biri, bütün hatların iltisak ettiği merkezi bir demiryolu garının ademi mevcudiyeti idi. Filvâki Moskovanın sekiz garından birinden diğer gara gitmek mecburiyetinde olan yolcular, şehir içinden uzun bir mesafe katetmek külfetine katlanıyorlardı. Onun için Halk komiserleri meclisi Moskovada Kurski istasyonunda bulunduğu yerde merkezi bir gar inşasına karar vermiş bulunyor.

Bu yeni Moskova garında ayni zamanda bir otel ve bir de postahane bulunacaktır. Bütün tramvay, tobüs ve müstakbel tahtelarz şimendifer hatları bu garla birleşecektir. Burada inşa edilecek olan otel Moskovanın en büyük bnalarından biri olacaktır. 5000 yolcu bu otelde yer bulabilecektir. Çatı üstünde tenis kortları ve spor mahalleri yapılacaktır.

Gara gelince, burada on yedi tren hattı telâki edecektir.

Memlekette

Bursa yolculuğu

Vapurcular tarifeyi ucuzlattılar

BURSA, 29 — Yapılan teşebbüs neticesinde Mudanya ile İstanbul arasında işliyen millî vapurlar yük ve yolcu tarifelerini tenzilâtlı olarak tatbika karar vermişlerdir.

Bu karara göre 335 kuruş olan birinci mevki iki liraya inmiştir. İkinci mevki bir buçuk, üçüncü mevki de bir liraya indirilmiştir. Gidip gelme biletleri ve yükler için de ayrıca yüzde yirmi tenzilât yapılmıştır.

Bu tenzilâtlı tarifeyi Seyrisefain idaresinin de kabul ettiği anlaşılmıştır. Ancak idare cevabını henüz resmen bildirmedi.

Bu suretle çok pahalı olan bu hatta ucuzluk temin edilmiştir.

Yeni tarifeye göre, bir güverte yolcusu 140 kuruşa İstanbuldan Bursaya gelebilecektir.

Kaplıca mevsiminde bu kararın verilmiş olması burada büyük bir memnuniyetle karşılandı.

Kasadan çalınan 16,000 lira

Sürmene Ziraat bankasının kasasını kim soymuştu?

TRABZON, 28 — Bundan bir müddet evvel Sürmene ziraat bankası kasasından çalınan 16 bin lira etrafında tahkikat devam etmektedir. Şimdiye kadar üç kişi tevkif edilmiştir. Bunlardan bütün şüpheler Hasan isminde birisinin üzerinde toplanmaktadır. Hasan vak'ayı inkâr etmektedir. Çalınan para hâlâ ele geçmemiştir. Sürmene banka memurları serbest bırakılmıştır. Maznunların isticvaplarını bizzat polis müdürü Bahri Bey yapmaktadır. Hâdisenin mahiyeti esrarengiz olmakta berdevamdır.

Makine çarklarının arasında ölüm

TRABZON, 28 — Dün burada feci bir kaza olmuştur. Un tüccarlarından Müftü zade Mehmet Beyin ortanca oğlu Ali Beyin dün fabrikalarını dolaşırken büyük makinenin kayışına kendisine kaptırmıştır. Biçare genç biraz sonra çarkların arasında parçalanarak vefat etmiştir.

Bomba bir çocuğu öldürdü

Bergamanın Kınık nahiyesinde bir facia olmuştur. İşlek Hasanın sekiz yaşlarındaki oğlu Ahmet, ormanda gezerken harp zamannıdan kalma bir İngiliz bombasını bulmuştur. Ahmet bu, ne olduğunu bilmediği şeyle oynarken bomba ansısın patlamış ve zavallı çocuk ağır surette yaralanmıştır. Ahmet, hâdiseden bir saat sonra vefat etmiştir.

Menderesin tathiri

İZMİR, 27. — Su işleri umumî müdürü, suyun denize akıtılması, Menderes nehrinin tathiri işleri için buraya geldi.

Akhisar bağcılarına para

Akhisar, 26.— Şehrimiz ziraat bankası pek yakında bağcılara ikrazata başlıyacaktır. İki senedir bankanın bu sahada yaptığı yardımlar bağcılar üzerinde iyi tesirler yapmıştır.

Şimdiye kadar parasızlıktan imar görmiyen binlerce dönüm bağlarımız, son iki sene içinde bankaların yaptığı yardım sayesinde nefis mahsul yetiştirmiştir.

Banka müdürü İshak bey yeni sene ikrazatı hakkında şunları söyledi:

" Beş on güne kadar bağcılara ikrazata başlıyacağız. Şimdiki halde ihtiyacı olan bağcıları tespit etmekle meşgulüz. Yakında bunlara kükürt de tevzi edeceğiz."

Banka müdürümüz köylere giderek köylünün ihtiyacile yakından alâkadar olmaktadrı.

Sındırgı - Akhisar yolu

AKHİSAR, 26.— Sındırgı ile Akhisar arasında yapılmakta olan yol bir kaç güne kadar hitam bulacaktır. Yolun resmi küşadında kaymakam Zeki Beyle birlikte bir heyet Sındırğıya gideceklerdir.

Antepte soygunculuk

Antebe koyun satmıya gelen Aydınlı aşiretinden Haci Mehmet oğlu Hasan ile Ahmet bayram gecesini şehrin kenarında mezarlıkta koyunlarının başında geçirmekte iken şekavet ve kaçakçılıktan sabıkalı Hort oğlu Bektaş ile beş refkının tecavüzüne uğramışlar, 210 mecidiye, 22 altın lira ve 32 evrakı nakdiyeler gasbedilmiştir.

Münazaa esnasında 30 koyun da ürküp kaçarak ortadan kaybolmuştur. Vakayı haberalan zabıta Bektaş ile üç arkadaşını yakalamış ve atlı polisler çıkarak kaçan koyunları bul durmuştur.

Faillerden ikisi firar etmiş olduğundan takip edilmektedirler.

Antepte bir kâhyayı öldürdüler

Gaziantepte Küçükmasare köyünde Mehmet kâhyanın evine 15 müsellâh sahıs girerek kâhyayı öldürmüş, evdekilerden 100 altın ile kâhyanın meşhur Arap atını istemişlerdir. Bu esnada evin diğer katında uyuyanlar uyanmış ve feryada başlamışlardır.

Etraftan yetişlerek ev halkı kurtarılmış, şakiler bir şey alamadan firer etmeğe mecbur olmuşlardır.

Bursanın gürbüz çocukları

BURSA, 29 — Himayeietfal cemiyetinde yapılan gürbüz çocuk müsabakasına 46 çocuk iştirak etti. Bir, iki, üç, dört, beş ve altı yaşındaki çocuklar arasında birinciliği sırasile şu çocuklar kazandılar: Orhan, Nezahet, Şahzenan, Ali, Seza, Muallâ. Umumî birincilik Şahzenan isminde ki yavruya verildi.

Trabzon - Erzurum yolu

TRABZON, 28 — Trabzon — Erzurum yolunun tamirat faaliyetine başlanmak üzeredir.

Mudanyada yağmurlar

Mudanya, son yağmurlar 1000 dönüm araziyi su altında bırakmış ve bu arazideki mahsul mahvolmuştur.

Sırt sırta mahpusluk

Adana mahbushanesi mevcudu; Ağrı dağı sakleri de geldikten sonra haddi istiabisinden üç misli fazlalaşmıştır. Mahbuslar vilâyete müracaat ederek buna bir çare bulunmasını istemişlerdir.

Eskişehirde bir katil asıldı

Ayın 27 sinde Eskişehirde Çarşı meydanında geçen sene yapılan bir cinayetin faili idam edilmiştir. Çarşamba günleri Eskişehirin pazarı kurulduğu için idam meydanı çok kalabalıktı. Maslup öğleye kadar teşhir edildi. Ölüm cezasile neticelenen hâdise şöyle olmuştur:

Mihalıççığın Tuğan karyesinden Istiramcalı ve 313 doğumlu Malik, diğer ismile Ahmet, yine Mihalıççığın Dinek karyesinden ihtiyar Ali dayıyı başını taşla ezmek suretile öldürmüştür. Hâdise 930 haziranının on birinci gecesi Eskişehirde cereyan etmiştir .

Katil ve maktül köylerinden çıkarak yol arkadaşlığı etmişler ve Eskişehire iş bulmak için gelmişlerdir. Yolda Tavşanlıya uğramışlar, Ali dayının şimendifer yolunda çalışan oğlu, babasına 536 lira emanet etmiş ve Malik bu parayi Ali dayıdan almak üzere onu öldürmüştür.

Katil hadisesi Eskişehirde istasiyon civarında Vahit Beyin boş apartımanınnı yanındaki arsada cereyan etmiştir. O gece her ikisi orada yatmışlar. Ali dayi uyuduğu zaman Malik kalkmış, 15 kilo ağırlığında ve başının altına yastık olarak koyduğu taşı kaldırıp zavallının kafasına vurmuş ve paralarını alarak köyüne gitmiştir. Ali dayi konuşamıyacak bir halde hastaneye kaldırılmış fakat iki gün yaşıyarak ölmüştür. Tavşanlı da çalışan oğlu, babasının öldüğünü haber alınca müracat etmiş, tahkikat yapılmış ve babasının yanında Maliğin arkadaşlık ettiği anlaşılmış köyden getirtilmiştir.

Maliğin yanında 56 lira bulunmuştur. Malik gerek mahkemede ve gerekse istintakta cürmünü itiraf etmiştir. Katil asılırken son söz olarak:

— Kaderim böyle imiş! demiştir.

Kadın mı isteyorsun al!

Adanada bir kaç gün evvel bağlar arasında bir cinayet olmuştur.

Kozacı Halit Ağa mahtumu Deli Mehmet denmekle maruf şahıs birkaç ay evvel anlaştığı bir kadını yanına alarak (Çakıt) suyu civarında bulunan çiftliklerine götürüyor ve kadınla yaşamıya başlıyor. Bundan birkaç gün evvel Deli Mehmet kadını da birlikte alarak hayvan satmak üzer eşehre geliyor ve sattıktan sonra ufak tefek şeyler alıp tekrar kadınla bir ata terkileşerek çiftliğe avdet etmek üzere yola çıkıyorlar.

Diğe rtaraftan Mihmandar köyünden Ramazan oğlu Duran isminde birisi, tanıdığı hovardalardan Arap

Komşu memleketlerde

Suriye Haberleri

Vatanîler Halepte neden nümayiş yaptılar?

Haleten 25 tarihile Adana gazetelerine yazılıyor: Nisanın on beşinde Suphi Berakâtın adamları tarafından döğülen ve yaralanan Vatanî fırkası liderlerinden İbrahim Hananonun oğlu tedavi edildiği Berut hastahanesinden dün buraya avdet etmiştir. Mumaileyhi istasyonda Vatanîlerden binlerce halk karşılamış ve muazzam nümayişlerde bulunmuşlardır.

Kalabalık buradan Suphi Berekâtın evinin önüne gelerek (kahrolsun Suphi Berekât ve hempaları) ve evinin karşısında bulunan konsoloshanemiz önünde (Yaşasın Gazi Mustafa Kemal) diye bağırmışlar ve derhal yetişen polis ve jandarma müfrezeleri tarafından güç hal ile dağıtılmışlardır.

Iraktaki kıyam

Bağdadın Barzan mıntakasındaki Kürtlerin isyan harekâtını tenkil etmek üzere askerî kuvvetler gönderildiği gibi İngiliz tayyareleri dağlık kısımlara iltica eden asiler üzerine bombalar atmaktadırlar.

Asilerin harekâtını tarassut etmekte bulunan Iraklı bir tayyareci, tayyaresini dağa çarptırarak parçalanmıştır. Bu tayyareci Irak Başvekili ile Harbiye nazırının akrabasından kıymetli bir tayyareci idi.

Lübnan reisicumhurluğu Bessinges içtimaı

Bu günlerde burada günün en mühim hâdiselerinden Lübnan Riyaseti cümhur intihabatıdır. Bu meselе arap saçına benzemekte ve gittikçe karma karışık bir manzara arzetmektedir.

Fransızlar Lübnanda müslüman bir Reisicümhur intihap ettirmek taraftarı değiller, hattâ bunun için de Lübnanda son defa yapılan ve müslüman ekseriyetini meydana koyan nüfus tahriri neticesi hâlâ ilân edilmemiştir.

İslâmlar; kendi milletlerinin ekseriyeti teşkil ettiği bu mıntakada Hükûmet reisinin mutlak kendilerinden olmasını pek haklı olarak istemektedirler.

İşte bu sebeptendir ki: bu intihap dahi gayri muayyen bir zamana tehir edilmiştir.

Sultanahmet beşinci sulh hukuk mahkemesinden: İstanbulda Sultan Beyazit mahallesinde ve caddesinde mükim iken vefat eden ve terekesine mahkememizce vazıyet edilen Derviş Hamit paşa zevcesi Fatma hanıma ait Beyazıt mahallesinde ve caddesinde Kâin eski 3 numaralı üç kattan ibaret cem'an 6 oda ve 2 sofa 1 kiler 1 matbah ve 2 helâ 1 kuyu ve 1 daraçayı müştemil evin dörtte bir hissesi mirascısının talebiyle satılığa çıkarılmıştır. Talip olanların işbu hissenin kıymeti muhammenesi olan 450 liranın yüzde onu nisbetinde pey parasiyle birlikte ilk arttırma günü olan 5-6-1932 tarihine müsadif pazar günü saat 15 de Sultanahmet beşinci sulh hukuk mahkemesine müracaatları.

Hüseyin oğullarından Mahmudu bularak Deli Mehmedin Çakıta bir kadın götürmekte olduğunu söylüyor ve arkalarından gidip kadını elinden almalarını teklif ediyor.

Mahmut, kadının eskidenberi Mehmedin yanında olduğunu, belki de evleneceklerini söyliyerek vazgeçirmek istiyorsa da dinletemiyor. Nihayet ellerine boş bir çifte tüfeği alarak Mehmedin geçeceği yola pusu kuruyorlar ve Mehmet önlerinden geçerken durmasını söylüyorlar.

Mehmet buna karşı ne istediklerini sorduğu vakit Duran:

— Arkandaki kadını istiyoruz, bize ver. Diyor ve öteden Mahmut, içi boş olduğunun farkında bulunduğu çifteyi Deli Mehmede çevirince tehlike karşısında kaldığı zannına kapılan Deli Mehmet belindeki tabancasına sarılarak:

— İşte kadın! Diye Mahmuda ateş ederek bir kurşunla göğsünden yaralayıp yere deviriyor. Mahmut bu yaradan derhal ölüyor. Arkadaşı Duran kaçıyor. Deli Mehmet te kadına dönerek:

— İn bakalım , sen de burada kal. Bana Allaha ısmarladık sözlerile hayvanına atlayıp meçhul bir semte kaçıp gidiyor.

Adananın Bayram Hacili civarında bir kadın sar'a nöbeti esnasında ateşe düşmüştür. Kadıncağız yanıkların tesirile ölmüştür.

Kadın yüzünden cinayet

Adanada Mehmet isminde biri uygunsuz bir kadın yüzünden çıkan kavga neticesinde Ceyhanlı Mahmudu tabanca ile öldürmüştür. Katil firar etmiş, yakalanması için jandarma müfrezesi çıkarılmıştır.

Takibatın pek yakında müsbet bir neticeye aracağı beklenilmektedir.

İktibaslar

Staline; sadeliği çok seven adam

— Stockholm'de çıkan DAGENS NYHETER'den —

Staline'in zahiren hiç bir hususiyeti yoktur. Şehir caddelerinde dolaşan, kırlarda çalışan binlerce ve binlerce insan kendisine benzerler. Staline hakikî şark tipini temsil eden bir adamdır. O kadar ki tam manasile şarklı giyinmemesine insanın canı sıkılır. Staline hakiki rengde bir nevi askeri caket giymekten hoşlanır. Halbuki bir Çerkes kıyafeti kendisine ne kadar yakışırdı.

Staline müfrit derecede sadedir. Üzerindeki üniformada ne bir rozet, ne bir nişan vardır. Başında basık bir kasket taşır. Yalnız kışın kalınca bir kürk giyindiği zaman toptan muameleye yapan bir tüccara, yahut müreffeh bir köylüye benzer.

Etvar ve harekâtı da sadedir. O kadar ki nazarı dikkati

Staline

celbetmekten hiç hoşlanmadığına hükmedilebilir.

Eğer bir içtimada hazır bulunuyorsa, adeta diğerlerinin arkasında ahzı mevki eder. Onları dinler ve hemen hiç müdahalede bulunmaz ve mümkün olduğu kadar kimseyi tesir altında bırakmak istemez. Bu hali, belki oradakileri daha iyi tetkik için, kimsenin kendi mevcudiyetinin tesiri altında kalmıyarak, hakiki benliklerini ve manevî vüviyetlerini nasıl iseler, öylece muhafaza etmelerine müsaade etmek maksadından ileri geliyor.

Maamafih bu sükûtilik her zamanki mizacı değildir. Staline'de ağır vazifesini tevarüs ettiği Lenine'e benzemek isteyiş vardır.

Hususî hayatındaki tevazu ise, tamamen kendi mizacının mahsulüdür. Çok haris adamların bile hususî hayatlarında son derece sade oldukları az mı görülmüştür?.

Oturduğu Kremlin sarayında küçük bir dairesi vardır. Bu küçük dairede eskiden, küçük bir memur ailesi otururdu. Bu dairede üç oda vardır: Bir yemek odası, ayni zamanda mesai odası olan bir salon ve bir de yatak odası...

Staline ve refikası bu odada yatarlar. Reisin ilk zevcesinden doğan büyük oğlu da yemek odasındaki kanapede yatar.

Stalin'in terbiye prensipleri diğer arkadaşlarından çok ayrıdır. Oğlunu zengin bir burjua gibi yetiştirmek istemez.

Staline'in zevcesi adeta silik bir kadındır, son derecede sakin, kocasına son derecede merbut bir kadın.. Bu kadın Staline'in ikinci zevcesidir. İhtiyar ihtilâlci Allilugev'in kızıdır. Bu kadın ihtilâl mahafilinde Nadja ismile tanınır.

Dairenin mobilyası aklın almayacağı dercede sadedir. Pencerelerde ucuz perdeler.. Yemek odasında bahsettiğim kanapeden başka bir tek koltuk, bir büfe, bir masa, altı sandalya, işte bütün mobilya bundan ibarettir. Koltuk Staline'e mahsustur. Staline akşamları yemekten sonra bir koltuğa gömülür, piposunu yakar ve dumanların arasında tessiz tefekküratına dalar. Staline tefekkürü çok sever, tefekkür onda çok kesiftir. Ne düşünür? Kimsebirmez ve evinde dışarıda bulunduğu zamanlardan daha az konuşur. Yemek sofrasında adeta muhavere olmaz. Yalnız çatal, bıçak şakırtısı.. İçtiği de bir kadeh hafif Kafkas şarabıdır. Az şarap, fakat mebzul sigara..

Kremlin'e gelmezden evvel Saline ve ailesi yemeklerini Sovnarkoms'tan yani halk komiserleri meclisinin müşterek mutfağından getirtirdi. Fakat Kremlin'e yrleştikten sonra, belki de mesafe uzaklığından müşterek mutfaktan vaz geçti.

Çok kesif mesai saatlerinde mesai odasındaki elektrikli semaverden bizzat hazırladığı mebzul mikdarda çay içer.

Hemen hemen hiç kimseyi kabul etmez. Kapısında iki nöbetçi vardır. Ancak parmakla sayılacak kadar mahdut mahrem dostları kendisini ara sıra ziyarte gelirler. O da müstacel ve mühim bir iş oldukça..

Bazı bazı kendisine Moskova operasında tesadüf edilir. O rada tek başına hükûmet locasına girer. Perde aralarında bazı hususî dostlarının ziyaretlerini kabul eder. Molotov, Mikojan, Karahan, Voroşilof gibi..

Halk ekseriya kendisinin orada bulunduğunu bilmez. Staline locanın dibine çekilir. Operayı dinler. Musiki en çok sevdiği şeydir.

Bazan güzel Moskova şehrinden ayrılır. Şehirden o kadar uzak olmayan bir yerde küçük bir malikânsei vardır. Küçücük bir bahçe ve dört odalı bir ev.. Burada toprak kazar, bir kaç ağacı budar v çiçekleri nisular. Bahçe küçük olduğu için işi çabuk bitince kırlara dalar, yürür, yürür.. Temiz hava onun için gıda kadar mühimdir .

Bu küçük kır evinde lüks eşyadan mekanik bir piyanosu vardır. Makineyi kurduğu gibi, notaya ve piyano bilmeğe ihtiyaç kalmadan, ne hoşuna giden parçaları çalar. Bu piyano onabir çok şeyler ilham eder. Bütün dünyanın bu mekanik piyano kadar olamaması ne yazık şey! İnsanlar, hayat, her şeybuna benzese.. Bir mekanizmadan çıkan tam bir ahenk, ne güzel rüya değil mi?

Yazan: Dmitrievsky

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE Postası (İZMİR) 3 Mayıs salı 11 de Galata rıhtımından kalkar.

Tek ve çift önlü kazanlar raspası 20 lira
Faça ve karine raspası ile borda ve ambar dahili aksamı 24 kr. 10p.
Karine sakal raspası 3 „
Dankların çekiç raspası 21 „
Zehirli boya ile boyama 5 „
fiatlarla talibi üzerindedir. Noksanile yapmağa talip olanların 2 Mayıs 932 saat 16 da komisyona müracaatları.

Teminat üç yüz liradır.

ALEMDAR ZADE MEHMET VAPURU

KARADENİZE Bülent vapuru 1 Mayıs PAZAR

Günü akşamı saat 19 da Sirkeciden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Sürmene, Rize ve Mapavri) ye azimet ve avdet edecektir.

Müracaat mahalli: Alâiye Han 1 inci kat. Telefon: 21037.

Kansızlık, Romatizma, Sara, Kemik, Sinir, Damar, Verem hastalıklarma, yürümeyen, diş çıkaramıyan çocuklara, genç ve ihtiyarlara

HASAN KUVVET ŞURUBU

Paris'in en kibar sosyetelerini saran harikulâde bir zevk ve san'at eseri

Krepton

Modanın en ınce isteklerini cami enfes bir ipekli ...

Akşam tuvaleti sabah -ve ya- Apremedi elbiseleri için tercih ediniz... Çünkü:

Bu iş te İpekiş indir

İstanbul ve Ankara satış şubeleri

21 Mayıs'ta Açılıyor

Krepton krepinin en güzel ve canalıcı renkleri Ankara sergisinde teşhir ediliyor.

NOVOTNİ Lokanta ve Birahanesi

YENİ MÜKEMMEL ORKESTRA

Meşhur şef idaresinde şark ve garp mutbahı — Bütün meşrubat fiyatlarında tenzilât — Taze Bira dublesi 20 kuruştur.

İstanbul Belediyesi ilânları

Vesaiti nakliye resminden borçlu 1751 numaralı otomobil sahibi Mehmet efendinin vesaiti nakliye resminden olan borcunu tediye etmemesinden haciz altına alman Rağbi markalı otomobil Mayısın 9 uncu Pazartesi günü saat 11 de Tophanede merkez kumandanlığı binası önünde bilmüzayede satılacağı ilân olunur. (1729)

Keşif bedeli 3495 lira 69 kuruş olan İnkılâp müze ve kütüphanesi ittihaz edilmek üzere Beyazıt medresesinde icra edilecek tadilât ve inşaat pazarlıkla yaptırılacaktır. Talip olanlar tafsilât almak ve keşif evrakını görmek üzere Levazım müdürlüğüne ve pazarlık için de 524,5 lira teminat makbuz veya mektubu ile 5-5-932 perşembe günü saat on beşe kadar Daimî encümene müracaat etmelidirler. (1728)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Devlet Demiryollarının Haydarpaşa'daki silolarında teraküm eden tahminen iki ton miktarında arpa ile karışık buğday bilmüzayede satılacaktır. Talip olanların 7. V. 932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 de Haydarpaşa mağazasına müracaat etmeleri ilân olunur. (1732)

KARON ALMAN KİTAPHANESİ
Beyoğlu Tünel meydanında 523

Kütahya Kiremidi

MARSİLYA kiremidi ayarında ve bazı evsafça ona faiktir.

KÜTAHYANIN eski zamanlardanberi maruf çini topraklarındandır.

Salâhiyettar makamlardan müteaddit fennî tahlil raporları vardır, en sonuncusu aşağıdadır.

ISTANBUL VİLÂYETİ FEN HEYETİNCE yerli kiremitleri arasında DEVLET inşaatında tercihan kullanılmaktadır.

Mühim şehir ve kasabalarda ajanları vardır.

Mamulâtı KÜTAHYADA FABRİKADA veya ISTANBUL satış deposu olan GALATADA KALAFAT yeri No. 74(Nihat Bey)de görülebilir. Telefon Beyoğlu 4298

T.C.NAFIA VEKÂLETİ YÜKSEK MÜHENDİS MEKTEBİ kimyevî tahlilât Müderrisi ve TİCARET BORSASI Laboratuvar Müdürü NUREDDİN BEYİN Analiz Raporundan

	Kütahya kiremidi	Marsilya kiremidi
I Jnhina mukavemeti (Mesnet açıklığı 30 sm)	213 Kilogram	229 Kilogram
II Sikleti (Kuru halde)	2400 Gram	2700 Gram
III Nispi mesamiyet hassası (Mas ve cezp ettiği su mikdarı 24 saatta)	Yüzde 13	Yüzde 13,5
IV Don tecrübesi (Brart usuli)	Vezni eksilmemiş ve patlamamıştır.	Vezni eksilmemiş ve patlamamıştır.
V Bir metre murabbamı ne kadar örter	14	14

Analiz, piyasadan tedarik edilen 15 kiremit üzerinde yapılmıştır.

Milliyet Matbaası

Her Nevi

Mecmua | Duvar Afişleri

Mektep Kitapları | Mektupluk Kâğıt - Zarf - Kartvizit - Fatura - El ilânları

ROMAN

Fennî Kitaplar

TABEDİLİR

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur.

Her Müesseseye Elverişlidir

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

Milliyet Kitap Kısmı

Telefon, 24310 - 24319 - 24318

3 üncü Kolordu ilânları

Tıbbiye Mp de mevcut 41 kalem köhne eşya alenî müzayedeye konmuştur. İhalesi 21-5-932 cumartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Eşyayı görmek istiyenlerin mezkûr Mp müdürlüğüne ve şartnameyi alacakların komisyonumuza her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (238) (1718)

Büyük Tayyare Piyangosu

4. cü keşide 11 mayıs 1932 dedir.

Büyük ikramiye 40000 liradır

Ayrıca: 15.000, 10.000 liralık büyük ikramiyeler ve 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Tütün inhisarı umumî müdürlüğünden:

Istanbul Ambar ve İmalâthanelerinde mevcut takriben (550,000) kilo istimale gayri salih tütün ve kırıntılar - memleketten ihraç edilmek üzere - pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin (850) liralık teminatı hamilen (5/5/932) perşembe günü saat 11 de Galatada Mubayaa Komisyonuna müracaatları. (1384)

Istanbul gümrükleri muhafaza müdürlüğünden

1 — Yeni olarak bir adet elektro motör pazarlıkla alınacaktır.

2 — İsteklilerin % 7,5 teminat akçelerile ve fennî şartnamesini tetkikle 4 Mayıs çarşamba günü saat 11 de müdiriyette bulunmaları. (1717)

EBEVEYNİNİZLE, YAVRULARINIZ VE SEVDİKLERİNİZİN

Hatıralarını daima muhafaza etmek ister misiniz?

FOTO FRANSE'de

Ağrandismanlarını yaptırınız. Fiatlar mutedil, iş fevkalâde san'atkâranedir. Elinizde mevcut en küçük en eski fotoğrafı gönderiniz, canlandırılıp büyültülür.

Yalnız 75 kuruş gönderiniz, mukabilinde REİSİCÜMHUR Hz.nin tabii büyüklükte, san'atkârane bir büst portrelerini elde edeceksiniz. Türkiyenin bilûmum ricali âliyenin portrelerinin fiatları dahi aynidir.

Posta masrafı yukarıki bedele dahildir.

FOTO FRANSE, Istiklâl caddesi No.128, BEYOĞLU

Istanbul gümrükleri muhafaza müdürlüğünden:

1 — Açıkdeniz motörleri için imal ettirilecek 10 adet perva pazarlığa konmuştur.

2 — Pazarlık 2 Mayıs Pazartesi günü saat 14 te istekliler % 7,5 teminatlarile Muhafaza Müdiriyetinde hazır bulunmaları. (169

Fatih mal müdürlüğünden

Edirnekapıda tekfur sarayında Çakır ağa mahallesinin hançerli kilise sokağında kâin atik 27 cedit 25 No. lı hanenin müzayede müddeti 29 Nisan 932 tarihinden 5 Mayıs 932 tarihine kadar bir hafta temdit edilmiştir. Taliplerin yevmi ihale olan 5 Mayıs tarihine müsadif Perşembe günü Satış komisyonuna müracaat eylemeleri. (1725)

Mütercim Aranıyor

Türkçeden Fransızçaya ve Fransızcadan Türkçeye tercümeye muktedir her iki lisana lâyıkile vakıf olan ve sinni otuzdan yukarı olmayan genç bir Türk mütercime ihtiyaç vardır. Talibin Galata postanesinde 1393 numerolu posta kutusuna isim, adres ve hüviyetini mübeyyin bir istid'a ile müracaatı.

ANKARA'da

Istanbul PALAS OTELİ

Lozan Palas oteli müsteciri Anadolu Hanına naklettiklerinden mezkûr otel ISTANBUL PALAS tesmiye edilerek bu defa yeniden yapılmakta olan tefrişat hitam bulmakta olduğundan yeni bir idare ile pek yakında lokantasile beraber açılacakır. Esasen otel binası herkesçe malûm olduğundan fazla izahata lüzum görülmemiştir.

Merhum Muallim Mubahat Beyin tercüme ettiği ve matbaamızda tabedilen

Amelî Hayat âlimi

(Herbert N. GASSON)un

İDEAL BÜRO ve Yeni Müşteri Bulmak San'atı

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.

Bütün iş adamlarına tavsiye ederiz

Tevzi Mahalli: Milliyet Matbaası

Taşraya gönderilen kitaplar için posta ücreti alınmaz

Istanbul ikinci Ticaret mahkemesinden: Yorgi Sarandi ef.nin Doyçebanka medyun olduğu mebaliğe mükabil mezkûr banka emrinde mahfuz bulunan bir kısım esham ve tahvilâtın mahkemece satılmasına karar verilmiş ve 26-4-932 tarihinde Esham ve Kambiyo borsasında usulen icra kılınan satışı esnasında: zirde miktarı ve cinsi yazılı 25 adet (1902),25 adet (1908), ve 25 adet (1909) senelerine ait Osmanlı istikraz tahvilâtile, 10 adet şark merkez ecza ticareti hisse senedatına teklif olunan fiat Borsada o günkü mukayyet fiyatın dununda görüldüğünden mezkûr tahvilâtın ikinci artırma günü olarak tayin kılınan 4-5-932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 da Esham ve Kambiyo Borsasında en fazla fiat teklif edene ihale edileceği, ve bundan mada Borsa komiserliğinde mevcut tede müfredatı muharrer ve hemen müzayedeye konulamayan diğer bir kısım esham ve tahvilâtın da ayni gün ve ayni mahalde piyasa mukarrer fiyat üzerinden satışına devam edileceği ilân olunur.

KİRALIK KÖŞK

Bakırköy'ünde Mısır tarlasında yeni istasyona 3 dakika mesafede ve şimendüfer köprüsü yakınında tavuk vesaire beslemeğe müsait bir zi ve mebzul suyu, altı oda ve mutbahı havi 10 numerolu köşk. Derununda kilere müracaat.